

HANGON KAUPUNKI
HANGÖ STAD

Hangö stads omfattade välfärdsberättelse 2022-2025

Stadsstyrelsen 12.5.2025

Stadsfullmäktige 27.5.2025

Innehållsförteckning

Inledning

Främjande av välfärd och hälsa

Samarbete mellan välfärdsområdet och andra kommuner inom välfärdsområdet

Hangö stads välfärdsarbets strukturer

Välfärdsberättelsen

Hyte- koefficient

UTVECKLINGEN AV BEFOLKNINGENS VÄLFÄRD UNDER FULLMÄKTIGEPERIODEN 2022-2025

Bedömning av välfärdsinformation och genomförda åtgärder

Ett livskraftigt Hangö

Positiv befolkningsutveckling

Balanserad kommunal ekonomi

Vitalt näringsliv

Ett socialt Hangö

Välfungerande beslutsfattande och invånarpåverkan

Aktiva medborgarorganisationer, aktiva invånare

Säkerhet i vardagen

Ett välmående Hangö

Hög sysselsättningsgrad

Socialt hållbar och hälsosam livsmiljö

Friska invånare med funktionsförmåga

Alla åldersgrupper

Barn och barnfamiljer

Unga och unga vuxna

Personer i arbetsför ålder

Äldre

Centrala lärdomar från den gångna fullmäktigeperioden

Sammandrag och slutsatser av observationer och uppskattningar

PLANERING AV DEN KOMMANDE FULLMÄKTIGEPERIODEN

Fortsatta åtgärder

Inledning

Det här är Hangös fjärde utvidgade välfärdsberättelse som beskriver välfärden i Hangö mellan åren 2022-2025. Främjandet av välbefinnande och hälsa i kommunen är verksamhet som stöder och främjar invånarnas välbefinnande och hälsa, och som utförs i omfattande samarbete mellan olika sektorer. I början av 2023 flyttades social- och hälsovårdstjänsterna samt räddningstjänsterna till Västra Nylands välfärdsområde. Den nya social- och hälsovårdsreformen har haft flera betydande effekter på staden. Reformen har fört med sig både utmaningar och möjligheter som kräver fortsatt anpassning och samarbete för att säkerställa en effektiv och hållbar välfärd.

Främjande av välfärd och hälsa

Främjandet av välfärd och hälsa i staden är verksamhet som stöder och främjar invånarnas välfärd och hälsa samt minskar välfärds- och hälsoskillnader. Främjandet av välfärd och hälsa utförs i omfattande samarbete mellan olika sektorer. Utöver stadens eget arbete utnyttjas även andra aktörers kompetens för att stöda invånarnas välfärd. Även invånarna har en viktig roll i att utnyttja de välfärdsförutsättningar som erbjuds.

Främjandet av välbefinnande och hälsa är en lagstadgad uppgift för kommunerna. Enligt kommunallagen (410/2015) ska kommunen sträva efter att främja invånarnas välbefinnande och områdets livskraft samt tillhandahålla tjänster för invånarna på ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart sätt. Främjandet av kommunens hälsa och välbefinnande är definierat i hälso- och sjukvårdslagen (612/2021, 6§).

Uppgiften att främja välfärd och hälsa är omfattande och kräver samarbete mellan olika förvaltningsområden i kommunen. Välfärdsområdena har också ett liknande ansvar att främja välfärd och hälsa som en del av sin verksamhet. Främjandet av välfärd och hälsa är alltså en central kontaktyta, det vill säga en helhet som kräver samarbete mellan kommunerna och välfärdsområdena. Kommunerna och välfärdsområdet bör samarbeta och stödja varandra i helheten för främjandet av välfärd och hälsa. De har också en årlig skyldighet att förhandla med varandra om frågor som rör främjandet av välfärd och hälsa samt att i förhandlingarna och samarbetet beakta andra aktörer såsom organisationer, företag och offentliga sektorns aktörer. Dessutom måste de främja verksamhetsförutsättningarna för de organisationer som arbetar med främjandet av välfärd och hälsa.

Kommunerna och välfärdsområdena har sina egna uppgiftshelheter som de ansvarar för att organisera eller producera. I och med social- och hälsovårdsreformen överfördes helheterna för social- och hälsovård från kommunen till välfärdsområdenas ansvar. Kommunernas uppgiftsområde är fortfarande omfattande, även om social- och hälsovårdsuppgifterna inte längre är deras ansvar.

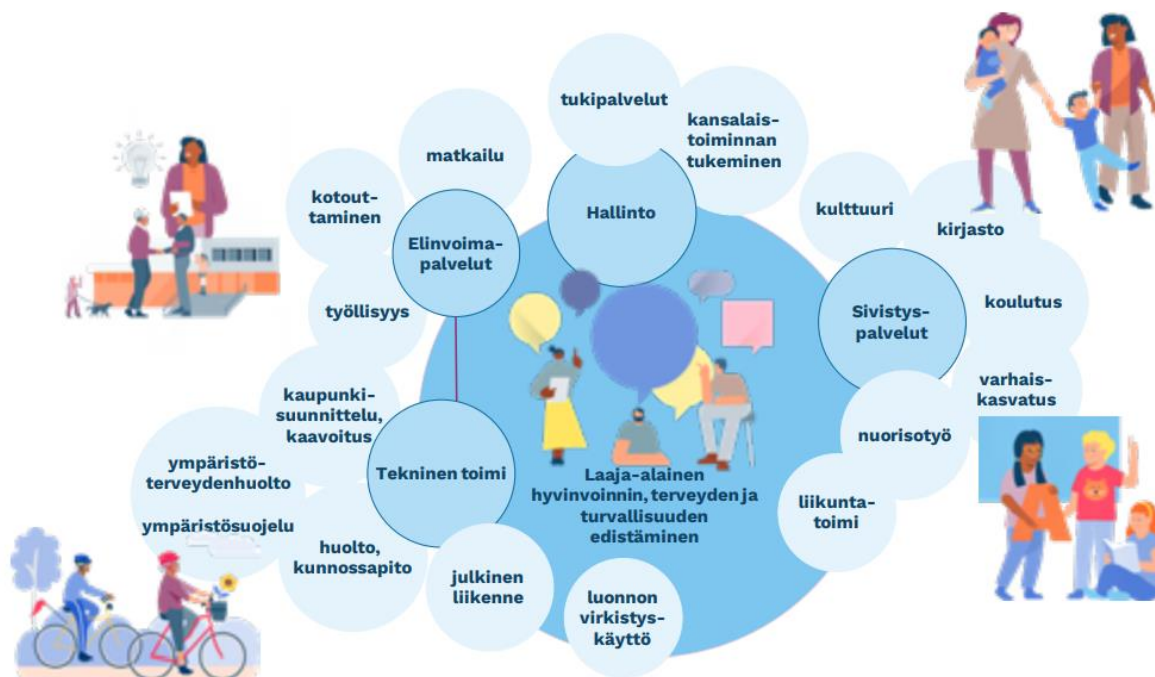
Genom social- och hälsovårdsreformen förlorade staden befogenheten att besluta om organiseringen och tillgängligheten av centrala social- och hälsovårdstjänster för kommuninvånarna. Istället för den tidigare organiseringsuppgiften förändrades kommunernas roll framför allt till en intressebevakningsuppgift när det gäller social- och hälsovårdstjänster. För kommunerna har både den funktionella helheten och möjligheten att påverka vissa centrala uppgiftshelheter för främjandet av välfärd och hälsa förändrats från styrning och ledning av helheten till samarbete.

Kommunerna har tillsammans med välfärdsområdena och andra organisationer en roll i att säkerställa förutsättningarna för allmän välfärd. Kommunens uppgifter inkluderar att säkerställa en livsmiljö som främjar välfärd, tillgången och tillgängligheten till tjänster samt deras kvalitet. Dessutom är delaktighet och gemenskap nära kopplade till kommunernas verksamhet och bidrar till att öka välfärden. Att främja välfärd och hälsa handlar framför allt om det förebyggande arbetets helhet, som kan riktas exempelvis regionalt eller till olika befolkningsgrupper. Genom verksamhet och miljö som främjar välfärd kan en god boende- och livsmiljö samt en fungerande vardag garanteras för majoriteten av befolkningen. De tjänster som tillhandahålls av kommuner och välfärdsområden kompletteras av verksamhet som organiseras av företag, organisationer, församlingar och andra aktörer. För många tjänster är samarbetet ömsesidigt.

Vissa invånare behöver också individuellt anpassade tjänster för att säkerställa förutsättningarna för välfärd. Till exempel kan vissa elever behöva individuellt stöd i sin skolgång. Även individuell verksamhet, såsom livsstilsrådgivning, kan vara en del av den verksamhet som främjar individens välfärd. Ofta tillhandahålls dessa tjänster genom samarbete mellan kommuner och välfärdsområden.

Genom samarbete bygger man ett välmående samhälle där varje kommuninvånare känner sig uppskattad och delaktig. Att främja välmående skapar grunden för hållbar tillväxt och kommunens livskraft.

Helheten för främjandet av välfärd och hälsa kallas ofta för hyte-arbete, vilket delvis används även i denna välfärdsberättelse.

Kommunförbundets syn på samarbetet av främjandet av välfärd och hälsa i kommunerna.

Kommunförbundet anser att det är viktigt att erkänna förtroendevaldas centrala roll i beslutsfattandet och i tilldelningen av resurser för att genomföra välfärdsarbetet i kommunen. Hur strategier, välfärdsberättelser och planer förverkligas i kommunerna beror också till stor del på förtroendevaldas aktivitet och intresse.

Samarbete mellan välfärdsområdet och andra kommuner inom välfärdsområdet

Västra Nylands välfärdsområde, som bildades i början av 2023, har gradvis byggts upp. På gränsyterna mellan kommunerna och välfärdsområdet bedrivs ett samarbete när det gäller att främja hälsa och välfärd. Samarbetet mellan välfärdsområdet och de 10 kommunerna har varit nyttigt då välfärdsarbets strukturer fortfarande är i utvecklingsskede.

De lagstadgade hyte-förhandlingarna mellan Hangö stad och Västra Nylands välfärdsområde hölls på hösten 2024 och fullmäktigekommunförhandlingarna i början av 2025. På förhandlingarna diskuterades samarbete och tjänster.

Sedan 2023 har flera fokuserade arbetsgrupper bildats där både välfärdsområdets, kommunernas och tredje sektorns aktörer deltar. Några gemensamma projekt har startats upp och genomdrivs med hjälp av utomstående finansiering (Hyte data, närståendevårdar stig).

Hangö stads välfärdsarbets strukturer

Kommunen har ansvar för att främja invånarnas välfärd och hälsa och detta är ofta kopplat till kommunens andra lagstadgade uppgifter. Kommunen är lagstadgad att i sin strategiska planering sätta mål för främjandet av välfärd och hälsa samt definiera åtgärder som stöder målen. Kommunen ska följa invånarnas levnadsförhållanden, välfärd och hälsa samt faktorer som påverkar dem, områdesvis och i olika befolkningsgrupper. Kommunen ska årligen rapportera till fullmäktige om invånarnas välfärd och hälsa, faktorer som påverkar dem samt genomförda åtgärder. Dessutom ska kommunen förbereda en välfärdsberättelse och -plan för fullmäktige varje mandatperiod om ovan nämnda frågor.

I Hangö ansvarar stadsstyrelsen för stadens välfärdsarbete och samtidigt som den nya reformen startade anställde staden en välfärdskoordinator som har som ansvarsområde att koordinera och utveckla verksamhet, följa med och främja stadens invånares hälsa och välfärd. Stadens ledningsgrupp ansvarar för att integrera välfärdsperspektiv i stadens strategi samt i planeringen och uppföljningen av stadens verksamhet och ekonomi.

Hyte-ledningsgruppen (ledningsgruppen för välfärd och hälsa) samarbetar för att skapa en helhetsbild av invånarnas behov och utveckla effektiva strategier för att förbättra välfärden och hälsan i kommunen. Gruppen har fungerat sedan hösten 2024 och träffas en gång i månaden och behandlar viktiga välfärdsärenden.

Hangös Luvn-arbetsgrupp startades upp på våren 2024 och fungerar under stadsstyrelsen. Gruppens medlemmar består av Hangös representanter i välfärdsområdets olika beslutsorgan, som jobbar för för invånarnas välfärd i Hangö.

Hyvä gruppen är en multiprofessionell arbetsgrupp som består av medlemmar från staden och välfärdsområdet, församlingen samt polisen. Gruppen fokuserar på att främja barns och ungdomars välbefinnande genom samarbete mellan olika professioner och sektorer. Gruppen planerar, följer upp och utvärderar det tvärssektorella välfärdsarbetet för barn och unga.

Den lagstadgade EMPT- gruppen (ennaltaehkäisevä mielenterveys- päihdetyöryhmä/arbetsgruppen för förebyggande av mentalvårds- och rusmedelsarbete) är en multiprofessionell arbetsgrupp som består av representer från staden, församlingen och välfärdsområdet. Arbetsgruppen jobbar med att främja psykisk hälsa samt följa med förverklingen och utvecklingen av förebyggande rusmedelsarbete i staden.

När det gäller välfärdsfrågor samarbetar staden med bland annat lokala föreningar, församlingarna och företag.

Förtroendevalda har en stor roll i beslutsfattandet och i tilldelningen av resurser och prioriteringar vad gäller välfärdsarbetet i staden.

Välfärdsberättelsen

Kommunernas lagstadgade välfärdsberättelsearbete delas upp i två delar: välfärdsberättelsen och välfärdsplanen. Båda dokumenten utarbetas för fullmäktige en gång per mandatperiod. Välfärdsberättelsen är avsedd att fungera som ett verktyg för ledning, stöd för politiskt beslutsfattande och grund för strategiarbete. Välfärdsberättelsen samlar befintlig välfärdsinformation i ett dokument. Välfärdsberättelsens uppgift är att ge en övergripande bild av befolkningens välfärd och hälsa inom ett visst område. Den fungerar som ett verktyg för att identifiera och analysera behov, utmaningar och resurser som påverkar välfärden. Genom att sammanställa information om olika

aspekter av välfärd, såsom hälsa, sociala förhållanden och ekonomiska faktorer, kan välfärdsberättelsen hjälpa beslutsfattare att planera och prioritera insatser för att förbättra livskvaliteten för invånarna. Den bidrar till att skapa en gemensam förståelse för välfärdsfrågor och underlättar samarbete mellan olika aktörer, såsom kommuner, välfärdsområden och andra organisationer.

I välfärdsplanen fastställs mål, åtgärder och uppföljningsindikatorer som stöder befolkningens välfärd och hälsa och preciserar stadens strategi.

Hangö stads första välfärdsberättelse och plan var för åren 2013-2016 (indikatorer beskrev välfärden under åren 2008-2013). Efter det gjordes välfärdsberättelse och plan för 2017-2020 (indikatorer beskrev välfärden under åren 2013-2019) samt 2022-2025 (indikatorer beskrev välfärden under åren 2017-2021).

I Hangö stads omfattande välfärdsberättelse 2022 - 2025 lyfts det fram indikatorer på invånarnas välmående och hälsa och dessa jämförs med resultaten från välfärdberättelsen från år 2022. Välfärdsberättelsen från 2025 följer även 2022 välfärdsberättelsens och planens struktur med några undantag. Välfärdsberättelsen tar i beaktande förutom indikatorerna, stadens service och strategi samt budget- och ekonomiplan för åren 2022 – 2024. Information om indikatorerna har tagits från Sotkanet men tyvärr finns det utmaningar i mätinstrument som beskriver framförallt de arbetsföras och äldres välfärd. I den förra välfärdsplanen sattes inte upp konkreta målsättningar, åtgärder, resurser eller mätinstrument, vilket gör det svårt att i denna välfärdsberättelse se tillbaka för att kunna konstatera om målen har uppnåtts.

Välfärdsberättelsen följer strategins indelning i tre huvudområden: Ett livskraftigt Hangö, Ett välmående Hangö och Ett socialt Hangö har använts i denna välfärdsberättelse som struktur. Därtill diskuteras de olika åldersgruppernas tjänster och välmående.

Hangö stads välfärdskoordinator Hanna Österlund har utarbetat välfärdsberättelsen tillsammans med stadsdirektör Petra Ståhl, kulturdirektör Jennika Friman, kanslichef Hanna Höglund, koncernekonomichef Kim Adolfsson, bildningsdirektör Karl-Erik Gustafsson, chef för småbarnspedagogik Birgitta Mannström, informatör Nina Näsänen, turistchef Maria Nordström, miljövårdschef Maria Degerlund, ungdoms- och idrottschef Taru Alho, förman för ungdomstjänster Marjut Vihervuori, ansvarig för motionstjänster Krista Grundström, direktör för hälsoövervakningen Katianna Kuula, bostadssekreterare Christer Lindblom, chef för integrationstjänster Karin Ljung-Häggert, chef för arbetsförmedling och stödtjänster Åsa Gottberg.

Hyte – koefficient

Genom social- och hälsovårdsreformen överfördes social- och hälsovårdstjänsterna samt räddningstjänsterna till välfärdsområdena, men ansvaret för att främja kommuninvånarnas hälsa och välfärd kvarstår hos kommunerna.

Kommunerna belönas för ett effektivt främjande av hälsa och välfärd, eftersom en välmående befolkning är en förutsättning för en livskraftig kommun och ett välmående område. För att dämpa ökningen av social- och hälsovårdskostnaderna krävs det dessutom att hälsa och välfärd i stor utsträckning främjas i människornas vardagsmiljöer.

I början av 2023 införde man en tilläggsdel till statsandelen för främjande av hälsa och välfärd, en s.k. HYTE-koefficient. HYTE-koefficienten är ett incitament som innebär att storleken på kommunfinansieringens statsandel delvis fastställs enligt det arbete de utför för främjandet av hälsa och välfärd. Med detta vill man säkerställa kommunernas aktiva verksamhet för att främja invånarnas hälsa och välfärd även efter social- och hälsovårdsreformen.

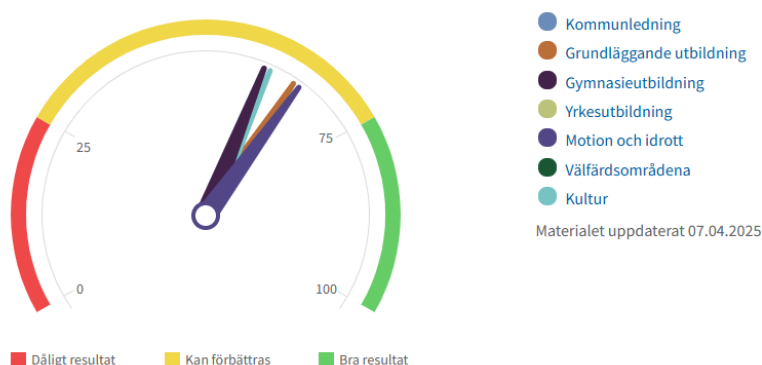
Tilläggsdelens storlek bestäms utifrån två indikatorer: Processindikatorer som beskriver verksamheten och resultatindikatorer som beskriver resultaten. Det finns sammanlagt 21 indikatorer. Processindikatorerna som

beskriver verksamheten (15 st.) mäter nuläget medan resultatindikatorerna (6 st.) mäter förändringarna i befolkningens hälsa och välfärd.

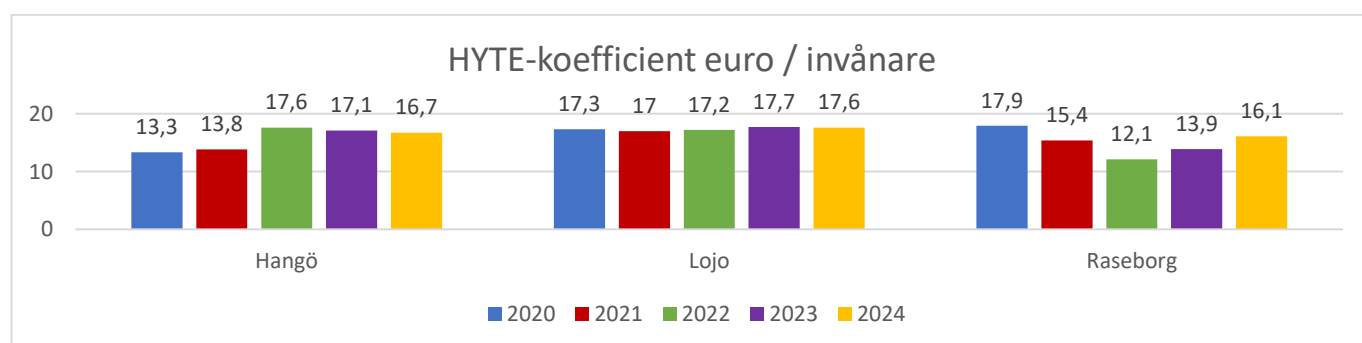
Beloppet som tilldelas kommunerna för främjande av välfärd och hälsa, beräknas genom att multiplicera det grundpris som fastställts per invånare för främjande av välfärd och hälsa med kommunens invånarantal samt den koefficient för främjande av välfärd och hälsa som fastställts för kommunen.

Alla sektorer : Hangö 2024

TEA-viisaris indikatorer visar Hangö stads olika sektorsers läge 2024

UTVECKLINGEN AV BEFOLKNINGENS VÄLFÄRD UNDER FULLMÄKTIGEPERIODEN 2022-2025

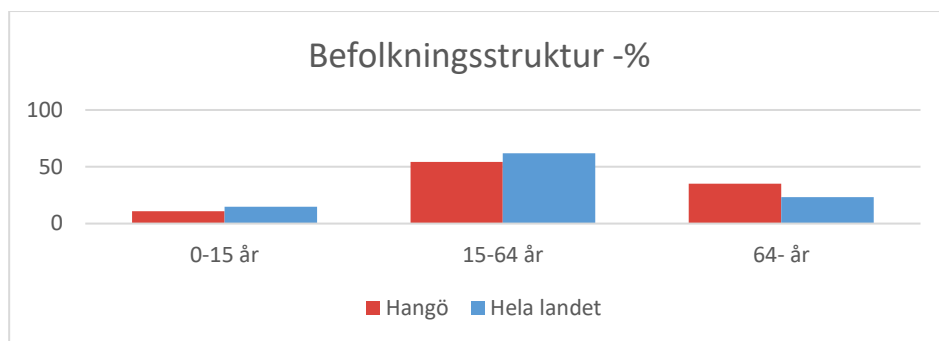
Bedömning av välfärdsinformation och genomförda åtgärder

Ett livskraftigt Hangö

Centrala målsättningar: Positiv befolkningsutveckling, balanserad kommunal ekonomi och ett vitalt näringsliv.

Positiv befolkningsutveckling

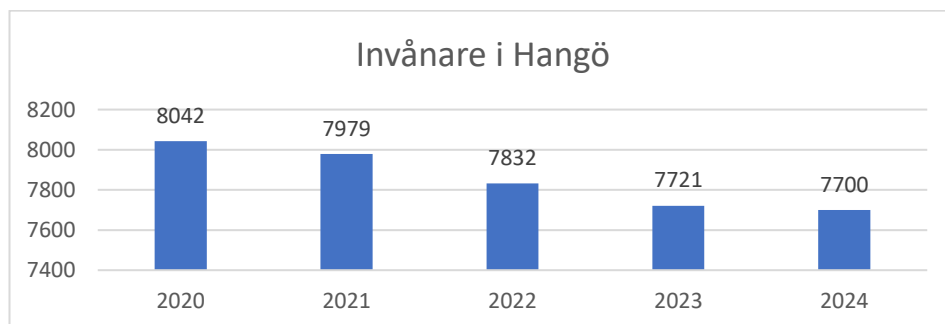
Hangö har 7 700 invånare (31.12.2024) och en totalareal på 800,22 km² och vattenareal på 682,76 km². Strandlinjen är sammanlagt 130 km, varav över 30 km sandstränder och ca. 90 st. holmar och skär. Av invånarna är 52,3 % finskspråkiga och 41,4 % svenskspråkiga. Utländska medborgare utgör 4,0 % av befolkningen (31.12.2024).

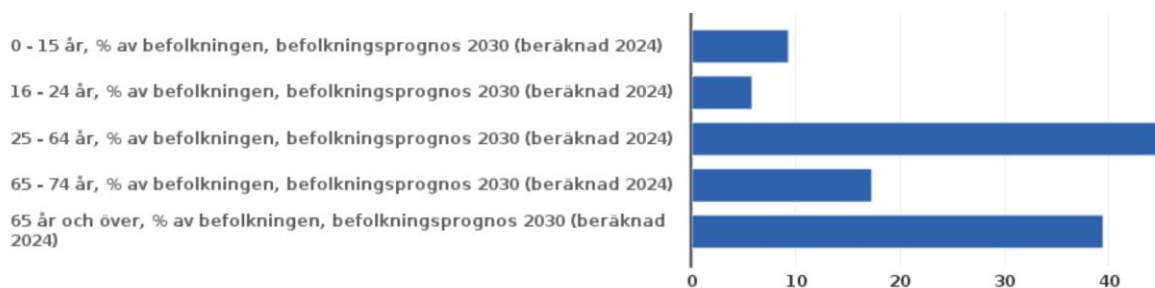
Befolkningsstrukturen i Hangö och hela landet 2023

Befolkningmängden har sjunkit under hela 2000-talet. Minskningen har nu stannat upp då inflyttningen är större än utflyttningen. Tyvärr är mortaliteten betydligt större än nativiteten, vilket ger ett årligt bortfall på cirka 100 personer. Den totala minskningen under år 2024 var ca 20 personer. Befolkningmängden beräknas fortsätta att minska så att prognosen för 2030 beräknas vara 7 034 och för 2040 6 594.

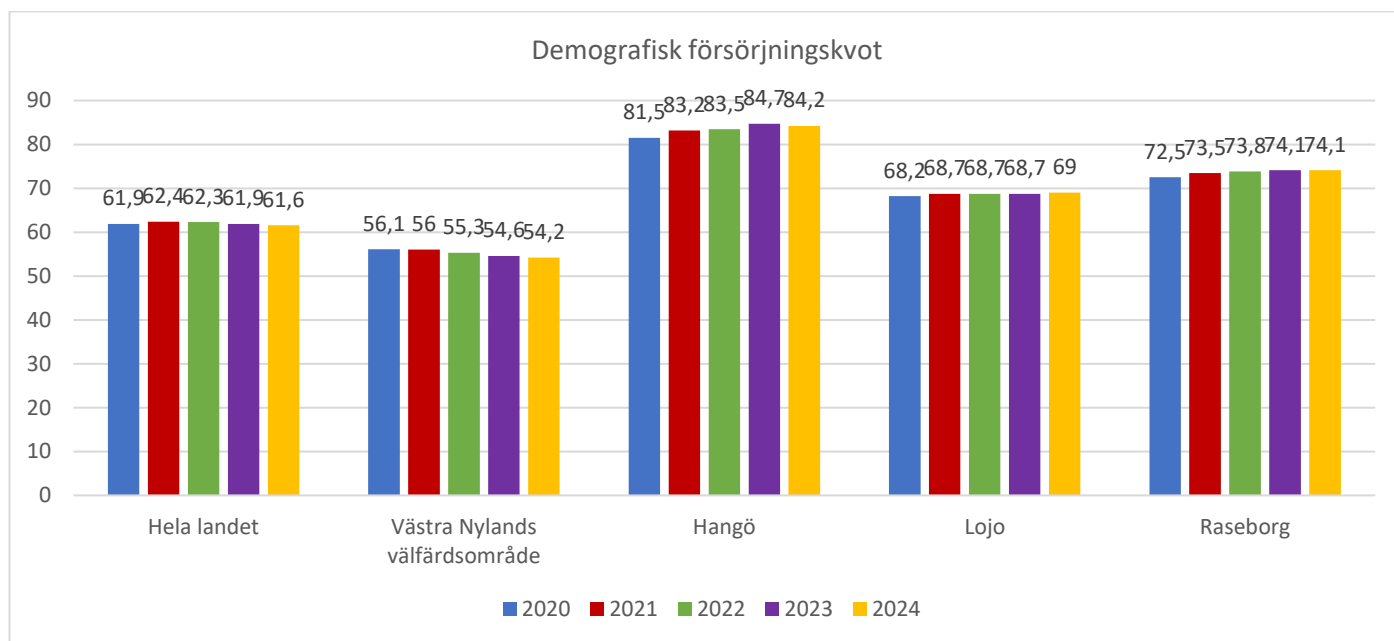
Under 2020-talet har distansarbetet ökat i Hangö och det har fått deltidshangöbor att vistas alltmer i staden. Hangö har både sedvanliga sommarbostäder och deltidshangöbor. Deltidshangöborna är en viktig del av Hangös livskraft och deras närvaro, sakkännedom och köpkraft ersätter delvis den utflyttande befolkningen.

Befolkningmängden i Hangö från 2020-2024

Hangös befolkningprognos % för år 2030 räknad 2024

Till följd av den åldrande befolkningen är den demografiska försörjningskvoten hög i Hangö och har, som också i jämförelsekommunerna, stigit. Den demografiska försörjningskvoten anger hur många personer under 15 år och över 65 år det finns per hundra personer (personer i arbetsför ålder). Ju fler barn och pensionärer det finns, desto högre är försörjningskvotens värde.

Balanserad kommunal ekonomi

Stadens ekonomi och årliga överskott har varit positiv de senaste fem åren. Stadens skuldbörda var vid årsskiftet 2024 cirka 48,4 milj. € dvs. 6 282 €/invånare. Medeltalet av lån per capita i Finlands kommuner ligger på ca 3 400 €/invånare så staden är kraftigt skuldsatt.

Social- och hälsovårdsreformen trädde ikraft 1.1.2023. Ungefär 48% av stadens budget och över 200 årsverken överfördes till välfärdsområdet. Eftersom Hangö stads social- och hälsovårdskostnader var betydligt högre än kommunernas i genomsnitt så görs utjämningen i statsandelarna. För Hangö betydde det minskade statsandelar för år 2023 -1,9 milj. € och för år 2024 -3,5 milj. € vilket betyder kraftigt negativa statsandelar. Hangö stad betalar alltså i dags dato statsandelar till staten över 1 milj. € per år och inte tvärtom. Vi ser fram emot statsandelsreformen som borde träda ikraft 1.1.2027 som torde korrigera denna situation. Tills dess är kommunen tvungen att sträva åt sin ekonomi för att inte öka på skuldbördan.

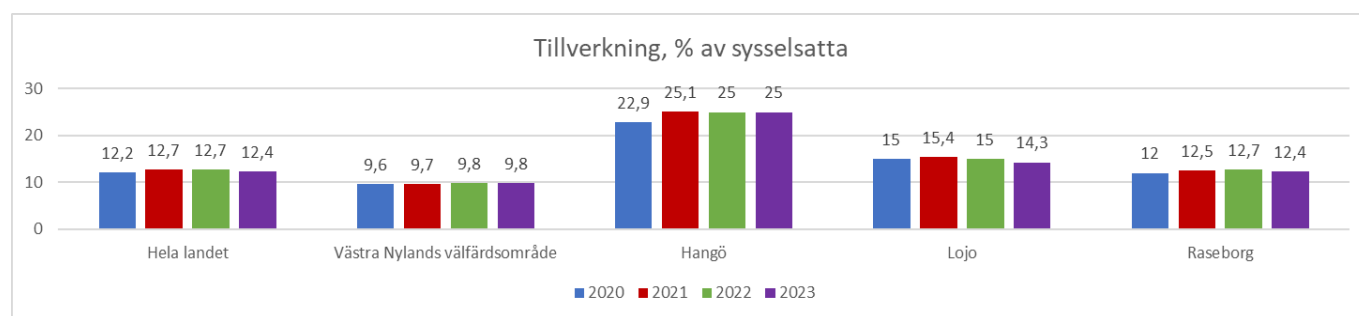
Vitalt näringsliv

En viktig resurs för Hangö är ett livskraftigt och mångsidigt näringsliv. Hangös viktigaste branscher är hamnverksamhet och logistik, industrin samt turism- och servicenäringsarna. Staden sysselsätter som arbetsgivare 385 personer eller 369 årsverken.

Ansvar för att ordna för offentliga arbetskraftstjänster överfördes från statens arbets- och näringsbyråer till kommunerna och de samarbetsområden som kommunerna bildade i början av 2025. I och med reformen blev arbetskraftstjänsterna för både person- och företagskunder en del av kommunernas lagstadgade basservice. Statens arbets- och näringsbyråer, dvs. AN-byråerna, lades ner. Kommunerna Hangö, Ingå och Raseborg bildade tillsammans Raseborgs sysselsättningsregion där Raseborg är den ansvariga kommunen och leder beredningen av sysselsättningsregionens verksamhet.

Stadens företagsrådgivningstjänster sköts från år 2025 i egen regi för att kunna ha tillräckliga resurser och lokal kunskap.

Hamnverksamheten och där tillhörande verksamhet, offentlig förvaltning och industrin är en betydande sysselsättare i Hangö, 23,5% av arbetstillfällena finns inom tillverkning. Hangös koncernbolag är: Hangan Satama - Hangö Hamn Oy Ab, Hangan Vuokratalot - Hangö Hyreshus Ab, Oy Hansea DC Ab och Kiinteistö Oy Pitkäkatu 43 Fastighets Ab (Hangö stad äger 88,2%).

Tillverkning % av sysselsatta refererar till andelen av den totala arbetskraften som är anställda inom tillverkningsindustrin. Detta mått används för att förstå hur stor del av arbetskraften som arbetar inom tillverkningssektorn jämfört med andra sektorer som tjänster eller jordbruk.

Turism i Hangö

Turismnäringen sköts via Bolaget Oy Hansea DC Ab. Visit Hanko är Hangös turistbyrå, vars uppgift är att marknadsföra och utveckla stadens turism. Turistbyrån följer turismens utveckling på månatlig nivå med hjälp av Visitorys turismstatistik. Statistiken baserar sig på inkvarteringsstatistik och Telias mobiltelefondata. Statistiken är ett viktigt verktyg för datadriven ledning, trendföljning och beslutsfattande.

En av de strategiska tyngdpunkterna i strategin för 2022 – 2025 är att utveckla Hangö till en året runt-destination samt hållbar turism, som beaktar nutida och framtida ekonomisk, socio-kulturell och miljöpåverkan. En annan strategisk tyngdpunkt är tillgänglighet, som är ett begrepp som används för att beskriva ett resmålslättillgänglighet eller en webbplats användarvänlighet.

Turismens ekonomiska effekter

Under 2022 – 2024 har inkvarteringsförsäljningen vuxit med 700 000 euro. Mest övernattningar bland utländska turister registrerades av turister från Spanien, Sverige och Tyskland.

I Hangö registrerades år 2024 sammanlagt 96 700 (jämför 2023: 88 100 och 2022: 82 800) övernattningar. Helhetsökningen för åren 2022 – 2024 är 16,8% för registrerade övernattningar. Helhetsökningen omfattar både övernattningar i registrerade inkvarteringsanläggningar och oregistrerade inkvarteringsanläggningar (t.ex. Airbnb och Vrbo). Inkvarteringsförsäljningen januari-december 2024 var sammanlagt 5,0 miljoner euro.

Under 2024 besökte 720 000 inhemska turister Hangö, vilket innebär en ökning på 5 % jämfört med år 2023. Uppgifterna baserar sig på Telias mobiltelefondata. Ett besök innebär att man vistats i området mer än 20 minuter.

Utländska turister stannade år 2024 i genomsnitt två nätter, medan inhemska besökare stannade 1,5 nätter. Detta är en utmaning vi fortsätter att arbeta med i år och på grund av svag köpkraft kommer turisterna antagligen vara desto noggrannare då de bestämmer längden för sin vistelse. Hangö har dragningskraft och turistbyrån fortsätter att arbeta för att befrämja turismen.

Ett socialt Hangö

Centrala målsättningar: Valfungerande beslutsfattande och invånarpåverkan, aktiva medborgarorganisationer och säkerhet i vardagen.

Valfungerande beslutsfattande och invånarpåverkan

Hangös strategi för åren 2022 – 2025 har haft som målsättning att stärka dynamiken och samarbetsandan i det kommunala beslutsfattandet. Fullmäktige har medvetet strävat efter att utveckla ömsesidig respekt, förtroende och kompetens. I förvaltningskulturen fokuserar man också alltmer på att hitta gemensamma riktlinjer.

Valdeltagande

Finlands första välfärdsområdesval förrättades i januari 2022. I valet valdes välfärdsområdesfullmäktige för 21 välfärdsområden. Mandatperioden för välfärdsfullmäktige började den 1 mars 2022 och fortsätter till den 31 maj 2025. I välfärdsområdesvalet 2022 var valdeltagandet i Hangö 47,5 %. Raseborg 51,2 %, Lojo 47,5 % och i hela landet 47,5 %. I april 2025 hölls det andra välfärdsområdesvalet och i det ökade röstdeltagandet i hela landet. I Hangö steg valdeltagandet till 48,2 %, Raseborg 52,1 %, Lojo 48,0 % och i hela landet 48,5 %.

Valdeltagandet i kommunvalet har sjunkit i hela landet och i alla jämförelsekommuner från år 2017. Hangöbornas valdeltagande var år 2017, 2021 och 2025 högre än hela landets valdeltagar procent. I kommunalvalet var valdeltagandet i Hangö 2021 56,9%, Raseborg 61,8 %, Lojo 55,1 % och i hela landet 55,1 %. I kommunalvalet 2025 var valdeltagandet i Hangö: 56,6%, Raseborg: 55,7%, Lojo: 54,3% och hela landet: 54,3%.

Delaktighet

Hangö strävar efter att stärka invånarnas starka lokala identitet och engagera kommuninvånarna. Staden använder sociala medier och elektroniska nyhetsbrev för att nå invånare och turister. År 2024 hade Hangös

Facebook-sida 4000 följare, Instagram-kontot hade 1000 följare och webbplatsen hade 297 000 besökare. Dessutom används stadens LinkedIn-konto. På webbplatsen togs Voice Intuitives Lyssna-program i bruk 2024, vilket gör det möjligt att lyssna på webbplatsens innehåll (tillgänglighet). Dessutom kan webbplatsen översättas till fyra olika språk (engelska, kurdiska, estniska, ukrainska) med hjälp av artificiell intelligens.

Åren 2023 och 2024 genomfördes marknadsföringskampanjer i form av vykort och enkäter. År 2023 var målgruppen personer som tidigare bott i Hangö men flyttat bort mellan 1970 och 2022. År 2024 genomfördes en motsvarande kampanj för fritidsboenden i Hangö. Samtidigt riktades en kampanj på sociala medier (Facebook och Instagram) till fritidsboenden.

Som en ny metod för att engagera kommuninvånarna infördes medborgarbudget för första gången 2024. Efter en idéenkät och utvärdering fick kommuninvånarna rösta fram en vinnare bland 23 förslag, till vilket 20 000 euro användes. Medborgarbudget genomförs också 2025. Två gånger om året anordnas invånarinfon, som också streamas på stadens YouTube-kanal. För nya invånare i Hangö anordnas en egen informationsträff två gånger om året. För att stärka den lokala identiteten öppnar en basutställning om Hangös historia i det nya museet i Hangö våren 2025.

Integrationstjänster

Hangö stad har ett avtal om köp av integrationsfrämjande service med Raseborgs stads integrationstjänster. Avtalet som ingicks 2012 uppdaterades 2023 som ett svar på de förändringar som social- och hälsovårdsreformen medförde samt igen vid årsskiftet 2024–2025 då integrationslagen förnyades och då Ingå kommun kom med i samarbetet gällande integrationstjänster. Kommunerna har ett gemensamt integrationsprogram som godkändes i respektive kommuns beslutandeorgan under hösten 2024. Integrationsprogrammet beskriver hur man i området planerar förverkliga de lagstadgade integrationstjänsterna.

Perioden 2022 – 2025 har inom integrationsarbetet dominerats av de ukrainska flyktingarna och deras behov av service. Hangö stad ingick ett avtal med Luona mottagningscentral gällande mottagning inom ramen för kommunmodellen. Utifrån denna modell kunde Hangö stad erbjuda boende åt ukrainska flyktingar. Ca 40 ukrainska flyktingar fick sitt boende tryggt i kring 10 av stadens lägenheter under perioden januari 2023 till december 2023 då det av migrationsverket ledda projektet om kommunmodellen upphörde. På våren 2025 bor det 32 ukrainska flyktingar med registrerad hemkommun i Hangö. Utöver de ukrainska flyktingarna bor det i Hangö enstaka andra familjer med flyktingstatus och integrationstid för vilka Hangö erhåller integrationsfrämjande statliga ersättningar.

Integrationstjänster erbjuder handlednings- och rådgivningstjänster för alla personer med invandrarbakgrund i Hangö. Handledningen sker enligt behov och med tidsbokning i Hangö eller i Karis. Integrationstjänsterna samarbetar med arbetskraftstjänsterna, välfärdsområdet, FPA, Migri samt med utbildningsaktörer för att främja en smidig integration av områdets invandrare. Från vintern 2025 drar integrationstjänsternas handledare tillsammans med frivilliga en gång i veckan i Hangö en lågtröskel språkgrupp enligt "Toisto"-modellen. Gruppen träffas i föreningen Folkkas vardagsrums utrymmen.

Aktiva medborgarorganisationer, aktiva invånare

Hangö har ett rikt föreningsliv och aktiva invånare. I Hangö finns det ca 250 föreningar. Föreningsverksamheten stöds av staden på många sätt, bland annat genom möjligheter att erbjuda lokaler, erbjuda gratis lokaler för barnverksamheter, stödja verksamhetsförutsättningar eller genom ekonomiskt bidrag.

I stadens strategi för 2025 är ett av nyckelmålsättningarna aktiva medborgarorganisationer. De tre av strategiska initiativen är att utveckla samarbetet mellan medborgarorganisationerna, att utvidga evenemangsproduktionen samt att ha organisationerna som strategiska partners till staden.

Ungdomstjänster och idrottstjänsterna reserverar årligen en budget för att stödja lokala föreningar. Bidragen delas ut som verksamhets- och projektbidrag. År 2025 är den utdelade summan 3 000 euro från ungdomstjänsterna och 25 000 euro från idrottstjänsterna. Ungdomstjänsternas verksamhets- eller projektbidrag kan sökas av en registrerad förening i Hangö, vars huvudsakliga uppgift är ungdomsverksamhet och ungdomsarbete och idrottstjänsternas kan sökas av registrerad förening vars huvudsakliga uppgift är idrott, specialidrott eller hälsomotion verksamhet.

Kulturnämnden delar ut verksamhetsbidrag åt föreningar samt projektbidrag för föreningar, arbetsgrupper och privatpersoner. Vissa bidrag är i formen att få använda stadshusets festsal eller gallerierna kostnadsfritt. För år 2025 har 29 900 euro reserverats till verksamhets- och projektbidrag. Summan inkluderar inte samarbetsavtalen som uppgår till 20 380 euro.

På hösten 2024 inledde staden ett mera aktivt samarbete med föreningarna genom att skicka ut ett frågeformulär till föreningarna, skapa ett föreningsregister samt arrangera en föreningsträff på hösten 2024 samt en på våren 2025. I enkäten framkom det att föreningarna har utmaningar med att få frivilliga att delta i styrelsearbetet samt att få nya medlemmar med i verksamheten.

På föreningsträffen i mars 2025 kom det fram att föreningarna önskar förbättra samarbetet mellan staden samt samarbetet till andra föreningar genom regelbunda träffar, helst två gånger per år. Föreningarna önskar förbättra samarbetet med andra föreningar genom att bekanta sig med andra förenings verksamhet, ha en bättre kommunikation, genom att dela kontaktuppgifter och öppna diskussioner.

Föreningarna önskar en god kommunikation med staden och mera jobba tillsammans mot gemensamma mål. Föreningarna föreslår att stadens representanter kunde besöka föreningarna och visa ett större intresse för föreningarna.

Övrig frivilligverksamhet

På våren 2025 deltog staden för första gången i FM tävlingen i omsorg genom att arrangera ca 30 olika evenemang för äldre, barn, naturen. FM-tävlingen i omsorg är 2025 ett nytt koncept, vars syfte är att uppmuntra människor att bemöta och hjälpa sina medmänniskor och sin omgivning och på så vis skapa en kultur av omtanke. Tävlingen är en öppen lagtävling vars mål är att inspirera nya människor att bli frivilliga, att ge sin tid till frivillig gruppverksamhet med låg tröskel och tillsammans skapa välmående och gemenskap.

Kraft i åren verksamheten frivilligverksamheten koordineras i stadens regi och staden samarbetar aktivt även med den tredje sektorn. I verksamheten deltar många frivilliga.

Parents patrol är en grupp aktiva föräldrar som syns i gatubilden där ungdomar samlas t.ex. på veckoslut. Gruppen består av frivilliga vuxna som vill stöda Hangös ungdomar i samarbete med ungdomstjänsterna. Föräldrapatrullen patrullerar främst på helger och olika lov.

Säkerhet i vardagen

I Hangö stads strategi poängteras säkerhet i vardagen som en central målsättning. Hangö utvecklar sitt samarbete emellan olika aktörer så som mellan polisen, räddningsverket, församlingen, näringslivet, föreningarna och fastighetsägarna, för att inte nämna varje kommuninvånarens ansvar för trivseln och säkerheten i närmiljön.

Under åren 2020 - 2023 var det i Hangö projekt för förebyggande av fallolyckor för äldre. Målet var att förebygga fallolyckor samt uppmuntra de äldre till en aktiv livsstil.

Tillgänglighet

Att förebygga olyckor och skapa ett, säkert boende för äldre ger förutsättningar för ett liv som känns meningsfullt och tryggt. Tillgänglighet och trygghet i boende för stadens äldre invånaren, ökar känslan av säkerhet, tillförsikt och viljan till interaktion och en självständig vardag. I Hangö finns två hyreshus som är avsedda främst för de äldre. Det ena är ett höghus som kallas Seniorhuset, beläget på adressen Torngatan 7 och hör till det av Hangö stad ägda Hangö hyreshus Ab och förvaltas av Kontu Oy. Det andra är ett radhus som kallas Norrberga, beläget på adressen Tvärminnegatan 45 och ägs av staden.

Tillgänglighet i staden, gott underhåll av gångvägar och tillgången till bänkar gör det lättare att uträtta ärenden och minskar antalet olyckor.

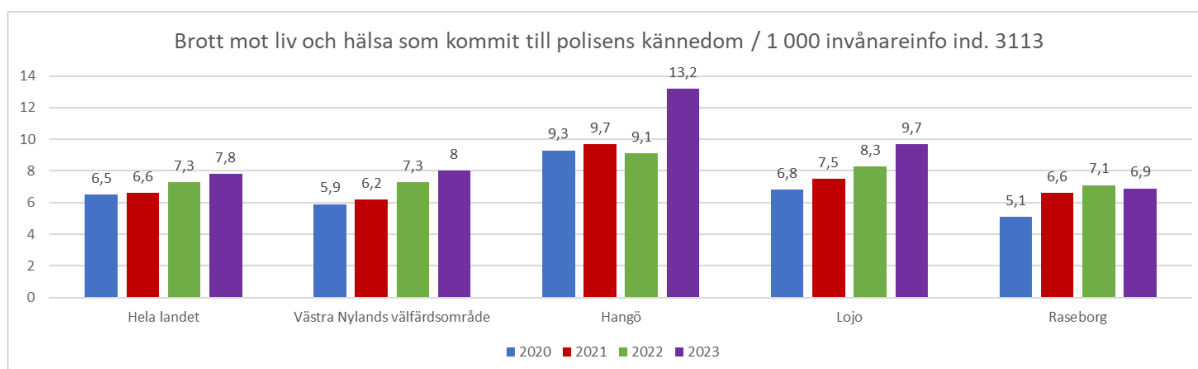
Hangö stads tillgänglighetsstrategi gjordes under år 2022 och godkändes av stadsfullmäktige på våren 2023. Strategin ger riktlinjer för stadens mål när det gäller utvecklandet av en tillgänglig mobilitets- och verksamhetsmiljö. Lätt tillgängliga Hangö valdes till vision för Hangös tillgänglighetsstrategi. Målet med strategin är att centrala tjänster ska vara lätt och hindersfritt tillgängliga för invånare och turister i alla åldrar och med olika bakgrund. I visionen ingår därtill synvinkeln att Hangö stad och dess olika platser ska vara lättillgängliga på så vis att det är lätt komma till staden med olika transportmedel och att information om stadens tjänster och deras tillgänglighet finns på nätet. Tillgänglighets arbetsgruppen och styrgruppen har låtit göra tillgänglighets kartläggningar och beskrivningar av stadens olika byggnader. Under år 2025 planeras arrangera informationstillfälle för företagaren och föreningar för att informera om tillgänglighet.

Jämnlighet

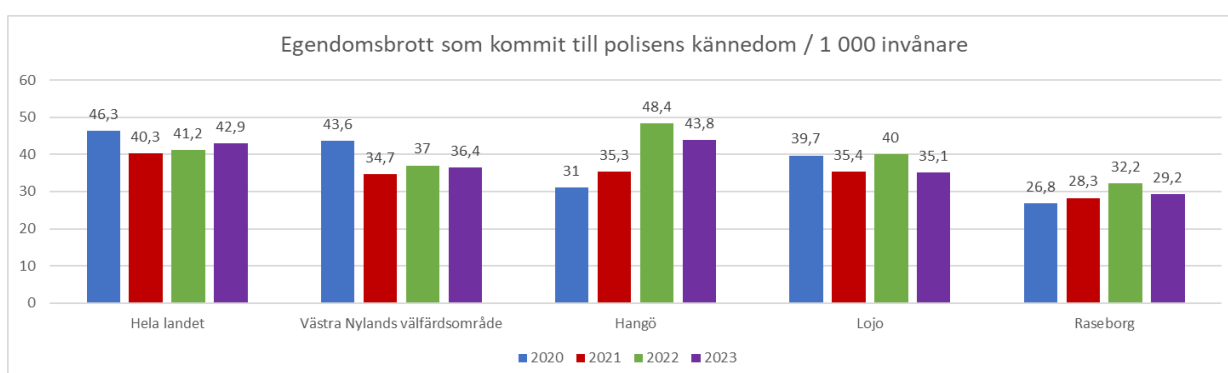
I Hangö fungerar rådet för personer med funktionsnedsättning, vars uppgifter är bl.a. att verka i syfte att åstadkomma likvärdiga möjligheter för personer med funktionsnedsättning att tillgodogöra sig samhällets tjänster och aktiviteter samt fungera som rådgivande sakkunnigorgan i ärenden som berör personer med funktionsnedsättning. Fr.o.m. 1.11.2022 har rådet för personer med funktionsnedsättning haft en representant i välfärdsområdets råd för personer med funktionsnedsättning.

Brott mot liv och hälsa samt egendomsbrott

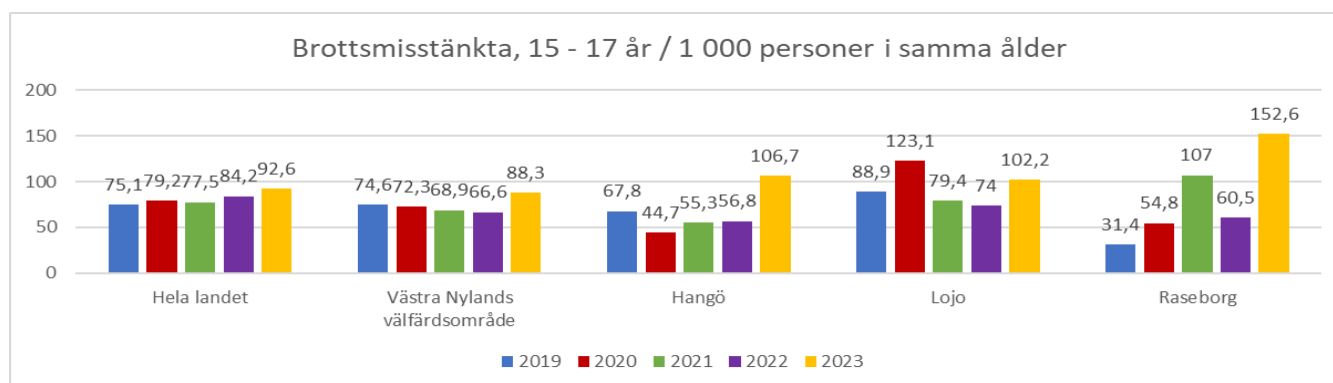
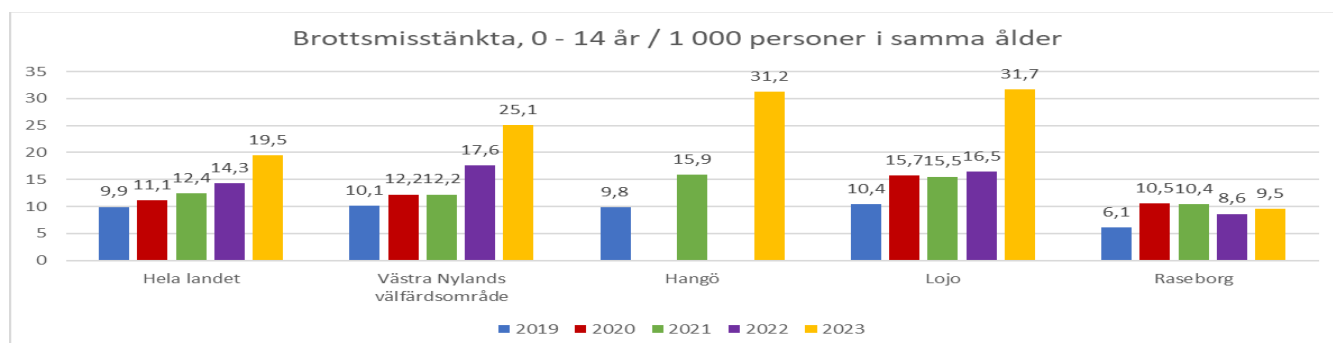
I Hangö har brott mot liv och hälsa som kommit till polisens kännedom ökat kraftigt år 2023 och skiljer sig betydligt mot de andra jämnförs områdena. I Hangö var värdet 2023 13,2, i hela landet 7,8 och i Helsingfors 10,5. Stadens brottsläge i staden diskuteras bl.a. på årliga möten mellan stadens ledningsgrupp och ledningen för Västra Nylands polisinsättning.

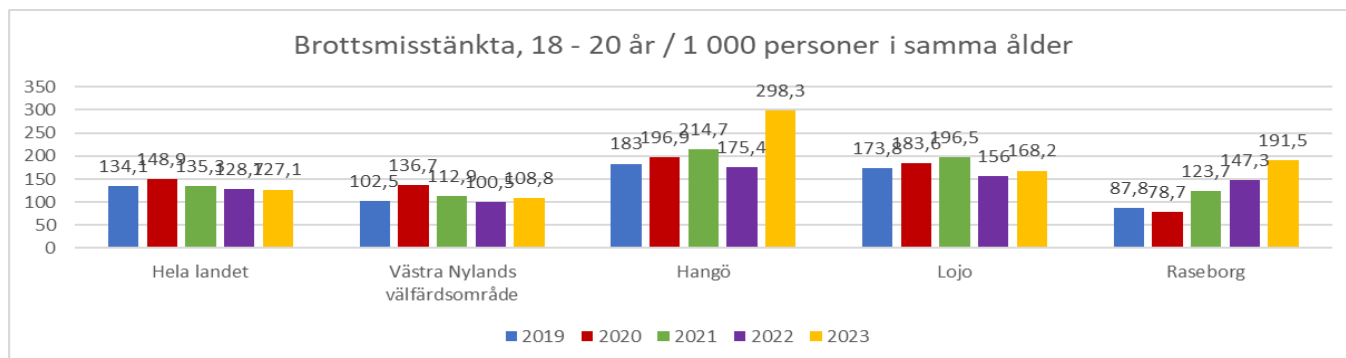

Även om egendomsbrotten i Hangö har minskat från år 2022 till år 2023 så är de fortfarande flera jämfört med de andra områdena.

Brottsmisstänkta mellan 0-14 år och 15-17 år har genom åren stigit och var i Hangö 2023 höga, men mellan brottsmisstänkta mellan 18-20 år var kraftigt högre än i de andra områdena.

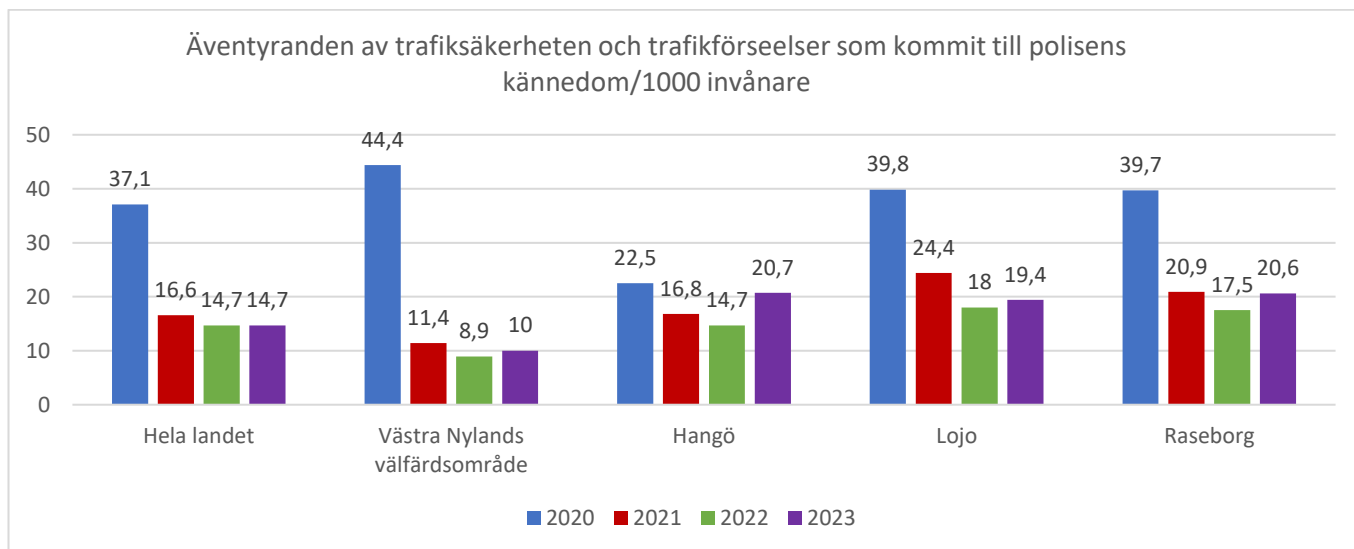

I Hangö startas det 2025 upp en Ankarverksamhet tillsammans med Raseborg och Ingå. Ankarverksamheten fokuserar på att främja ungdomars välbefinnande och förebygga brott i ett tidigt skede. Ankarverksamhetens kunder är huvudsakligen ungdomar under 18 år. Verksamheten genomförs av ett multiprofessionellt team som inkluderar experter från polisen, socialtjänsten, hälsovården och ungdomstjänsten. Teamet samarbetar nära med skolor och utbildningsinstitutioner samt andra lokala aktörer som kan bidra till att hjälpa ungdomar i deras situation. Teamet träffar ungdomen och deras familj så tidigt som möjligt för att kunna stödja ungdomen och vid behov hänvisa dem till hjälp eller stöd.

Trafiksäkerhet

I Hangö fungerar en Trafiksäkerhets arbetsgrupp som är ett rådgivande organ som arbetar med att förbättra trafiksäkerheten i kommunen. Den mångprofessionell arbetsgruppen består av olika representanter från staden samt övriga aktörer som trafikskyddet, räddningsverket och polisen. Gruppen träffas regelbundet för att diskutera och samarbeta kring olika trafiksäkerhetsfrågor.

Hangö har de senaste åren haft flera äventyranden i trafiken än i de övriga jämförelse städerna.

Beredskap

Hangös geografiska läge medför risker som är unika för Hangö, bl.a. med tanke på inkommande sjukdomar och övrigt som kan komma från havet. Kommunen beaktar riskerna bl.a. i sin beredskapsplanering (det finns många planer på flera olika nivåer).

Miljöhälsovårdens tillsynsplan (det finns också många tillsynsplaner i kommunen, bla miljövårdens) har som mål att trygga en sund levnadsmiljö för befolkningen. Den nationella säkerhetsstrategin för samhället utgör grunden för vår resiliens och kontinuiteten i verksamheten och påverkar även prioriteringar av service, som behöver ske på ett kontrollerat och planerat sätt för att ge trygghet till invånarna.

Enligt beredskapslagen ska kommunerna genom beredskapsplaner och förberedelser för verksamhet under undantagsförhållanden samt genom andra åtgärder säkerställa att deras uppgifter kan skötas så väl som möjligt också under undantagsförhållanden. Syftet med beredskap är att kommunen ska kunna fungera så normalt som möjligt trots störningssituationer. Kommunen ska också på förhand överväga hur den kan trygga sina invånares välfärd och tillhandahålla basservice också under undantagsförhållanden. Den allmänna behörigheten ger kommunerna omfattande möjligheter att arbeta för invånarna i olika störningssituationer.

Även förebyggande av brott, olyckor och olyckshändelser samt förbättring av invånarnas trygghetskänsla hör till kommunernas, välfärdsområdenas och de övriga säkerhetsmyndigheternas förebyggande säkerhetsarbete och är ett viktigt inslag såväl i vardagssäkerheten som i den inre säkerheten. I kommunerna har det förebyggande säkerhetsarbetet, dvs. säkerhetsplaneringen, ett nära samband med främjandet av hälsa och välfärd.

Mental hälsa och missbruk

Förebyggande arbete inom mental hälsa och missbruk är en del av att främja välfärd, hälsa och säkerhet i individers och samhällens vardag, samt i samhället i stort. Arbetets mål är att främja mental hälsa samt att förebygga och minska riskbruk av alkohol, användning av nikotinprodukter, användning av narkotika och skadligt spelande, samt de skador dessa orsakar för användarna själva, deras närstående och samhället.

I Hangö har sedan 2013 fungerat en mångprofessionell arbetsgrupp som planerar, genomför och utvärderar förebyggande mental hälsa och missbruksarbete genom att samordna olika aktörers arbete.

På hösten 2024 gjorde Hangö tillsammans med Västra Nylands välfärdsområde och de övriga kommunerna på området en utredning av rusmedelssituationen. I Hangö svarade 252 unga i åldern 13 - 17 år och 215 vuxna på Pakka-enkäten. 24% (Luvn 28%) av de 13 - 17 åringar och 34% (Luvn 31%) av de vuxna som svarade på enkäten tyckte att det används för mycket alkohol på området. 55% (Luvn 57%) av de unga och 59% (Luvn 50%) av de vuxna har sett att underåriga har druckit alkohol i bostadsområdet. Av de unga har 9% (Luvn 19%) och vuxna 15% (Luvn 29%) under det senaste året varit rädda för att träffa påverkade personer. 6,4% (Luvn 12%) av de unga och 11% (Luvn 17%) av de vuxna har under det senaste året blivit trakasserad eller störd av en påverkad person. Av de vuxna hangöbornas svar kom det fram att 29% är oroliga för en anhörigs alkoholanvändning. Endast 35% av de unga i Hangö som svarade vet varifrån man kan få hjälp och stöd om man är orolig för missbruk. Av de vuxna upplever 12,1% (Luvn 18%) att man lätt får information av välfärdsområdet om hur man kan minska och sluta med förbrukningen av alkohol.

Socionom-, diakoni- och kyrkans ungdomsarbets studeranden från yrkeshögskolan Diakonia har 2024-2025 som examensarbete kartlagt och sammanställt en rapport för förebyggandearbete inom mental hälsa och missbruk i Hangö stad. Målet var att kartlägga den nuvarande situationen för Hangös förebyggande arbete inom mental hälsa och missbruk samt identifiera eventuella utmaningar. Kartläggningen gjordes med tanke på Hangö stads framtida plan för arbete inom mental hälsa och missbruk. Den nuvarande situationen för mental hälsa och

missbruk i Hangö kartlades genom att studera befintlig statistik och utarbeta en enkät specifikt för detta arbete. Enkäten om Hangös förebyggande arbete inom mental hälsa och missbruk riktades brett till yrkesverksamma och aktörer inom olika områden i regionen. Yrkesverksamma och aktörer som arbetar med förebyggande arbete inom mental hälsa och missbruk upplevde att det inte görs tillräckligt förebyggande arbete inom mental hälsa och missbruk.

Rapporten visade att situationen för mental hälsa och missbruk är för närvarande alarmerande bland ungdomar och att ungdomars upplevda ångest har ökat. Som slutsats konstaterar studerandena att Hangös plan för förebyggande av mental hälsa och missbruk bör fokusera på att upprätthålla arbetsförmågan hos den arbetsföra befolkningen samt ägna särskild uppmärksamhet åt barns och ungdomars välbefinnande, förebyggande åtgärder och tidiga insatser. På grund av den stora mängd äldre är det även viktigt att ta dem i beaktande.

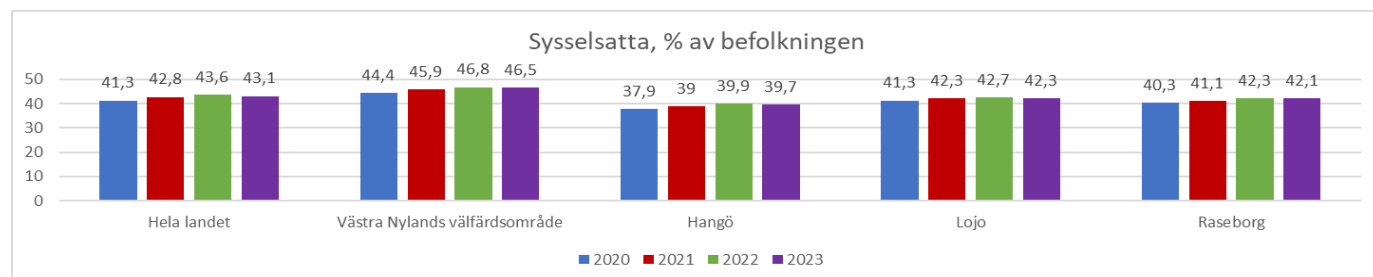
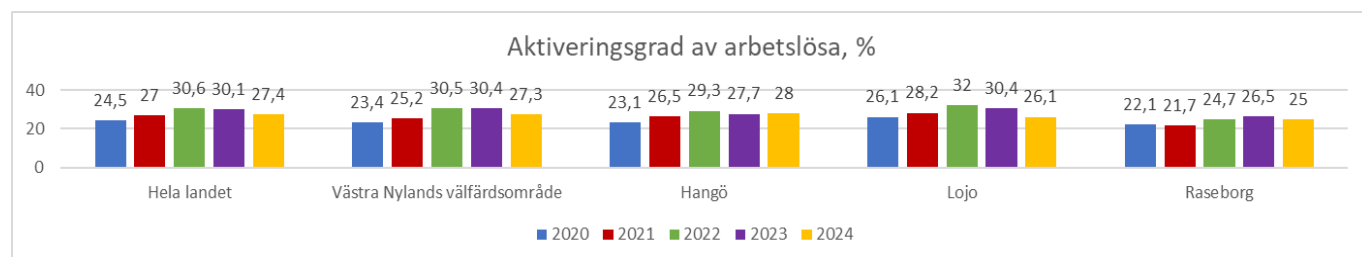
Ett välmående Hangö

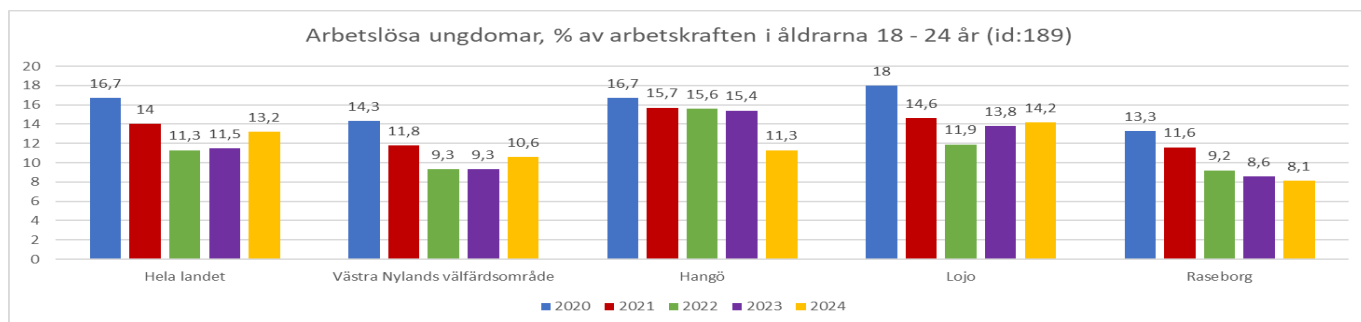
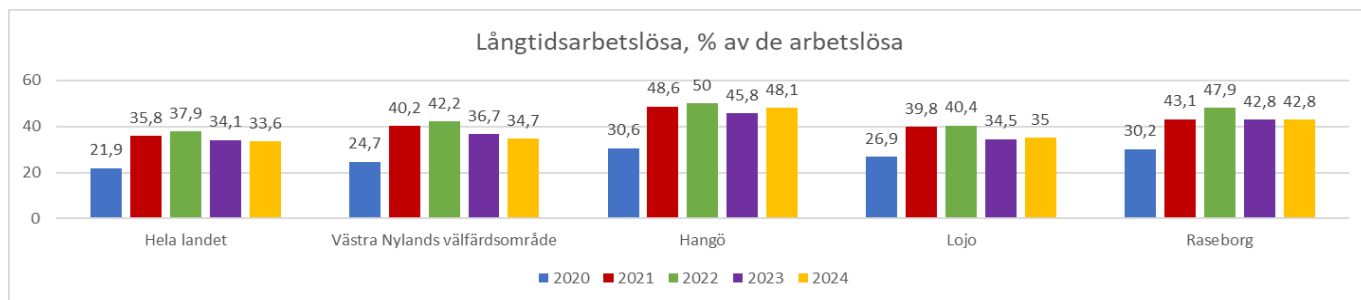
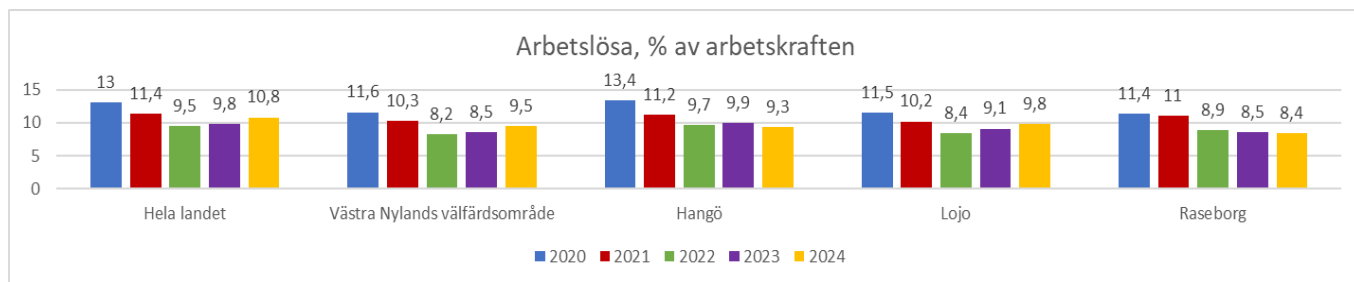
Centrala målsättningar: friska invånare med funktionsförmåga, hög sysselsättningsgrad, ekologisk och social hållbarhet.

Hög sysselsättningsgrad

Hangö och Raseborg har tillsammans under tiden mars 2021 – december 2024 deltagit i kommunförsöket gällande sysselsättningen. Under försöket överfördes uppgifterna från statens arbets- och näringsbyråer till kommunerna gällande vissa kundgrupper. För Hangös del har det inneburit en bättre möjlighet att nå fram till kunderna och möjlighet att erbjuda arbetskraftstjänsterna lokalt och mer personligt. Statistiken indikerar att kommunförsöket har varit bra för Hangö vad gäller arbetskraftstjänsterna och personlig service.

Fr.o.m. 1.1.2025 ingår Hangö stad i den nya arbetskraftsmyndigheten Raseborgs sysselsättningsregion, som för Hangös, Raseborgs och Ingås del sköter rollen som arbetskraftsmyndighet i regionen. Raseborgs stad fungerar som värdkommun för sysselsättningsregionen. I och med att arbetskraftsservicen flyttas till kommunerna och det nya sysselsättningsområdet har man nu möjlighet att bygga upp service som är bättre anpassad till kommunernas och därmed även Hangös behov.

Arbetslösprocenten har i Hangö sedan 2022 gått ner med 0,4%. Denna trend är den samma i Raseborg medan trenden i resten av landet, inom Västra Nylands område och Lojo går åt motsatt håll. Procentuellt har Hangö mera långtids- och unga arbetslösa personer än i jämförelsekommunerna. Långtidsarbetslösheten i Hangö har dock sedan 2022 sjunkit en aning – med 1,9 procentenheter. De arbetslösa i Hangö verkar enligt indikatorn "Aktiveringsgrad av arbetslösa" vara aningen mer aktiva än arbetslösa i jämförelsekommunerna. Med aktiveringsgrad avses den procentandel av arbetslösa arbets sökande som aktivt deltar i någon form av arbetskraftsservice, t.ex. utbildningar, lönesubvention, arbetsprövning, arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte etc. Aktiveringsgraden har sjunkit aningen i Hangö, liksom i resten av landet, vilket delvis kan bero på att arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte som är en social service fr.o.m. januari 2023 sköts av välfärdsområdena, där man som bäst håller på och omstrukturerar och utvecklar verksamheten. Fortsättningsvis har dock arbetslösa i Hangö under tidsperioden fram till december 2024 hållits jämförelsevis aktiva, både med hjälp av kommunförsökets, arbets- och näringbyråns och välfärdsområdets tjänster.

För sommarperioden erbjuder staden sommarjobb i olika former för ungdomar. Hangö har också ett brett samarbete med ortens företagare och samarbetar mångprofessionellt med klienterna vid behov.

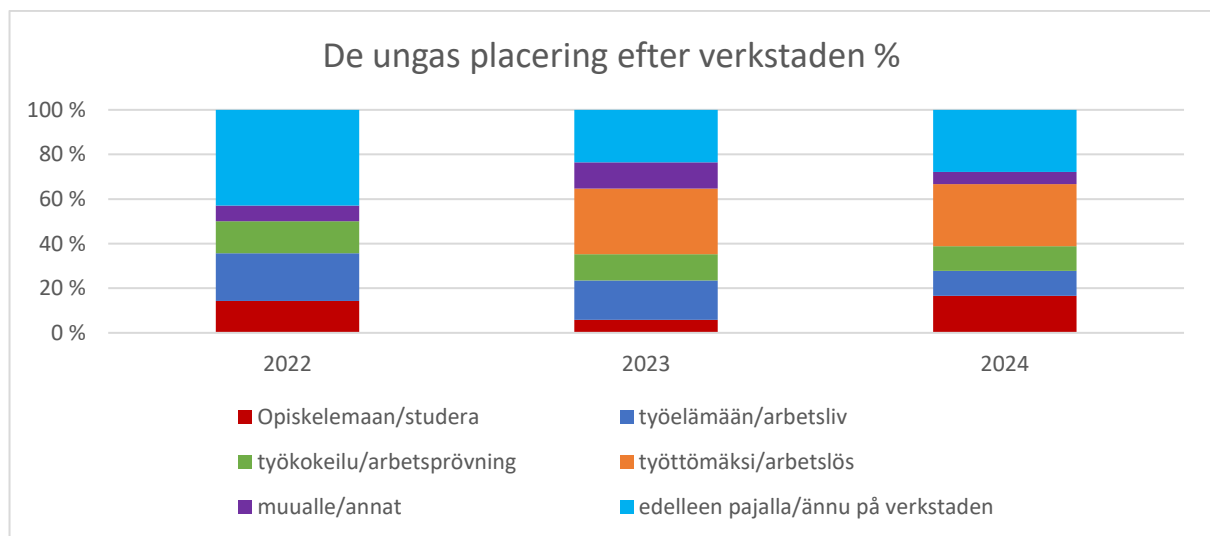
Hangö stad har i samarbete med lokala företag arrangerat Rekrymässa år 2023 och 2025.

Ungdomsverkstad

Ungdomsverkstaden är tänkt för Hangöbor, 16 – 28 åriga ungdomar, som saknar studie-, arbetsprövning eller arbetsplats. Förutom arbetsprövningsplatser har tidigare fram till december 2022 även erbjudits erbjuds några platser till ungdomar som är i behov av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte. Fr.o.m. början av år 2023 sköts arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte av Västra Nylands välfärdsområde, vilket för ungdomsverkstadens del har betytt att man enbart kunna erbjuda servicen i form av arbetsprövning, med en tidsbegränsning på 6 månader. Unga personer under 30 år med behov av arbetsverksamhet i rehabiliterande syfte har hänvisats till annan form av service.

Syftet med Ungdomsverkstaden Vias verksamhet är att stödja ungdomar i deras vardagliga liv, stärka deras sociala förmåga och hitta individuella och gemensamma resurser. Genom att introducera ungdomar till vardagliga färdigheter och rutiner, yrkeskunskaper, företagsbesök, kulturella upplevelser och en rad sportaktiviteter, breddas deras möjligheter till ett bra liv och framtida val. Man för också samman ungdomar med andra tjänster och gör dem bekanta med nätverket av tjänster. Verksamheten är tvåspråkigt. Den unga kan vara i verkstaden på arbetsprövning eller med ett utbildningsavtal.

Förändringar i verksamhetsmiljön, såsom förlängningen av läroplikten, reformen av det kontinuerliga lärandet, överlåtelse av organisatoriskt ansvar i samarbetet med välfärdsområdet och den kommande TE-reformen, kräver att man ändrar innehållet i verkstadsverksamhet så att man kan fortsätta att vara en högklassig serviceproducent och inlärningsmiljö.

Ekologisk och social hållbarhet

Miljön påverkar våra sinnen och naturen är viktig för människors välfärd. Hangö är mån om sin natur och strävar efter att bevara dess mångfald och erbjuda invånarna en hälsosam, trivsamt och mångsidig miljö. Omfattande naturområden och gles bosättning ger goda förutsättningar för rekreation och naturupplevelser i Hangö. Havet och stränderna har en framträdande roll i staden, där nästan varje väg leder till stranden. Hangö har ca 130 km strandlinje varav 30 km sandstrand, 9 allmänna simstränder och fyra övriga stränder, 19 lekparkar och 7 naturstigar. På Hangöudd finns flera naturskyddsområden som i huvudsak ingår i Natura-2000 områdets nätverk. Många land- och skärgårdsområden på södra och västra sidan av Hangö udd omfattas dessutom av Hangös nationalstadspark.

Hangö ansöker aktivt om projektbidrag och har via beviljade projektmedel de senaste åren utökat och förbättrat bl.a. naturstigar, gjort en tillgänglighetsstrategi och arbetat fram en klimatplan.

Hangö stad är med i det landsomfattande nätverket av kommuner, vars målsättning är att minska utsläppen av koldioxid med 80 procent fram till 2030 jämfört med nivån 2007 (Mot en koldioxidneutral kommun, Hinku). Hangö stad har i sin strategi dessutom en målsättning att bli koldioxidneutralt fram till år 2030. Den nyligen godkända klimatplanen har samma målsättning och innehåller många åtgärder för att minska på koldioxidutsläppen och stärka kolsänkorna. Särskild uppmärksamhet bör fästas vid att minska utsläppen från trafiken och den separata uppvärmningen. Klimatplanens åtgärder får också en positiv inverkan på välfärden för stadens nuvarande och kommande invånare.

Invånarna är aktiva cyklister och rör sig ofta i naturen. Tulluddens naturstig har årligen över 30 000 besökare (Forststyrelsen). Många rör sig på stränderna och gör dessutom en värdefull insats med att hålla stränderna rena. Strändernas betydelse för Hangöborna och många andra demonstrerades av den stora mängd frivilliga som i början av 2025 hjälpte till att städa upp efter miljöolyckan som drabbade våra stränder och skärgård. Det arbete som görs för den ekologiska och sociala hållbarheten i staden både av enskilda invånare, föreningar och företag är något man önskar ta vara på genom utökat samarbete även i framtiden.

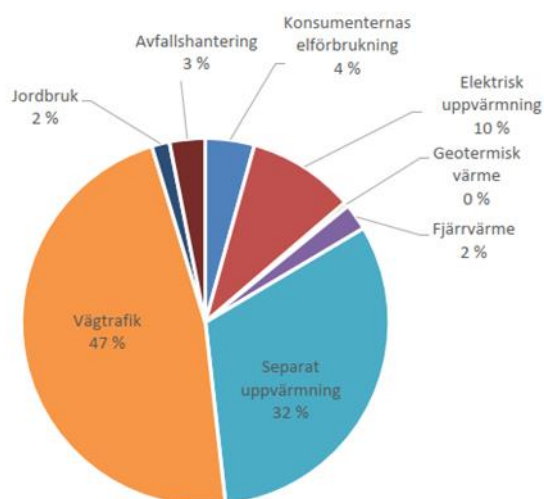

Bild 1. Växthusgasutsläppen i Hangö enligt sektor 2023 (exklusive sektorn industri och arbetsmaskiner) (CO₂-rapporten 2025).

Många rör sig året om med cykel i Hangö. (Bild: Paulina Rökman)

Friska invånare med funktionsförmåga

Kultur

Genom kulturväsandets tjänster erbjuder avdelningarna den mänskliga rätten till kultur. Hangö har ett mångsidigt och brett kulturutbud som innefattar biblioteksverksamhet, Hangö museum, Hangö medborgarinstitut och övrig kulturverksamhet (t.ex. föreställningar, konserter, konstutställningar). Kulturutbudet är en viktig del av invånarnas välmående samtidigt som evenemangen lockar resenärer till staden och främjar turismen. Kulturväsendet samarbetar med lokala föreningar och företag för att kunna erbjuda en bredd av olika kulturupplevelser.

Kulturväsendet satsar på att vara mer inkluderande och har under perioden 2022 – 2025 gjort flera satsningar. Kulturlivet i Hangö är livligt, lättillgängligt och planerat för att betjäna alla åldersgrupper. Hangö firade 150-årsjubileum år 2024 där både staden, föreningar och företag satsade på flera evenemang.

Allmänna kulturtjänster

Stadens kulturtjänster har årligen ordnat program på vinterlovet, konstrundan HangArt, Skapande veckan för barn och unga, huvudkonserten på Hanko Soul Jazz weekend, sjusovardagens fest, Hangödagarna, program till mörka helgen, veterandagens fest samt självständighetsdagens fest. Utöver dessa ordnas det årligen olika konserter, teaterföreställningar för skolor och småbarnspedagogiken samt dans eller annat program för äldre. Flera av programmen ordnas i samarbete med stadens övriga avdelningar och med lokala föreningar och företag.

Hangö stad har ett samarbetsavtal med liikkuvu kulttuurikeskus Uulu som besöker stadens skolor och daghem under tre dagar i augusti. Programmet består av konserter eller musikverkstäder. Staden stöder även Åbo svenska teaterförening som upprätthåller Åbo svenska teater och dess regionteaterverksamhet. Teatern besöker Hangö årligen 1–2 gånger per år. År 2023 påbörjades ett samarbetsavtal med föreningen Presence och genom avtalet erbjuds dramatimmar åt skolor och tillsammans med kulturtjänsterna strävar man till att utveckla konst och kulturverksamhet året runt.

År 2023 påbörjades samarbetsprojektet Skapa Position med Raseborgs stad. Projektets syfte är att främja grundläggande konstundervisning och göra den mer jämlik i regionen. För Hangös del är målsättningen att de grundläggande konstundervisning fortsätter inom musik och dans, att lärarna är kompetenta och samtidigt utreda vilka andra konstformer kunder erbjudas i Hangö, till exempel bildkonst eller teater.

Förutsättningarna för att ordna utställningsverksamhet ändrades under år 2024 då museets gamla utställningsutrymme togs i bruk som galleri. Stadshusgalleriet renoverades under hösten 2024 och blir klart våren 2025. Under året har vi därmed två utställningsutrymmen att erbjuda åt konstnärer.

Kulturverksamhet	2022	2023	2024
Konstutställningar	16	15	13*
Evenemang	28	38	40
Besökarantal på utställningar	4 300	4 300	7 530
Besökarantal på evenemang	3 000	2 351	14 055

Beviljade verksamhetsbidrag	13	16	15
Verksamhetsbidrag i €	19 150	18 300	20 000
Beviljade projektbidrag	18	18	20
Projektbidrag i €	8 850	11 700	8 500

**färre utställningar på grund av förändringar i utställningsverksamheten. Men besökarantalet ökade tydligt då man tog i bruk Konstgalleriet.*

På grund av resursbrister och svårigheter att hitta samarbetspartners har planen för kulturförstran inte än tagits i bruk. Arbetet kommer dock att fortsätta och målsättningen är att inkludera skolorna mer i det förberedande arbetet för att förankra planen i skolorna.

Biblioteksverksamhet

Biblioteket är välbesökt och är en del av Hangöbornas vardag. Biblioteket ordnar bland annat upplevelsestunder, bokprat, föreläsningar och bokutställningar. I biblioteket finns ett litet galleri där man kan hålla utställningar kostnadsfritt.

Till bibliotekets uppgifter hör även att främja läsning. Hangömodellen för läsinspiration innebär att stadens alla klasser och förskole- och daghemsgrupper på både svenska och finska som önskar det, kan komma en gång i månaden till bibliotekets upplevelserum. Det blir sammanlagt ungefär 9 ggr/år för varje grupp eller klass. Detta är en helt unik modell i Finland, som verkligen kan gynna en gedigen literacyförstran, (dvs. hur man blir en läsande och skrivande människa) genom kontinuitet. Alla barn och ungdomar i Hangö har denna möjlighet. Programmet i upplevelserummet på biblioteket innefattar muntligt berättande, högläsning, sånger, ramsor, massagesagor och ordkonstuppgifter. Vidare erbjuds grupperna också poesiverkstäder och författarpresentationer.

Upplevelserummets huvudtema pågår alltid ett skolår i gången. Upplevelserummets aktiviteter har under årens lopp utvidgats också till vuxengrupper och de sker både innanför och utanför upplevelserummet. På flera håll i Finland har barnens och de ungas läsfärdigheter försämrats medan det i Hangö har hållits på samma nivå eller förbättrats. Upplevelserummet besöks även av vuxengrupper samt grupper från andra kommuner.

Biblioteksverksamhet	2022	2023	2024
Öppet, timmar/år	3 046	2 618	2 618
Meröppet, timmar/år	2 888	6 700	6 791
Antal lån	88 302	95 497	88 476
Antal lån barn- och ungdomslitteratur	28 665	26 300	28 771
Upplevelsestunder, bokprat	280	230	256
Utställningar	19	23	21
Bokutställningar	40	34	22

Museiverksamhet

Hangö museums verksamhetsförutsättningar förbättrades då stadsfullmäktige beviljade nya utrymmen åt museet. Från att ha verkat på flera ställen med ett utställningsutrymme på 160 kvadrat har man nu strävat till att få verksamheten under ett tak. Den första utställningen öppnades 12 juni 2024. Efter det har man arbetat på en permanent utställning om stadens historia, vilket är den första av sitt slag. Till museet är det gratis inträde för

under 18-åringar och pensionärer, studerande, arbetslösa och beväringar får rabatt. Museet tar emot både museikortet och epassi.

Museiverksamhet	2022	2023	2024
Antal besökare i utställningar	2 910	3 493	4 616
Varav gratis besökare	850	1 039	2 035
Evenemang	9	15	4
Besvarade förfrågningar	70	100	125

Medborgarverksamhet

Medborgarinstitutet erbjuder kurser för alla åldrar. Verksamheten gynnar livslångt lärande och stöder och kompletterar övrig lokal utbildnings-, kultur- och medborgarverksamhet. Verksamheten anpassar sig till efterfrågan och omfattar konstämnen, slöjd och musik, språk- och litteraturkurser, kurser i huslig ekonomi, motion och informationsteknik samt samhällliga ämnen. Under perioden har man ökat på kurser för barn och unga och speciellt i konstämnen. Medborgarinstitutet är med i utvecklandet av grundläggande konstundervisning genom projektet Skapa position.

Medborgarverksamhet	2022	2023	2024
Antal kursdeltagare	2 025	2 003	1 964
Undervisningstimmar	3 002	3 131	3 147
Antal kurser	194	174	171

Hangö hobby – Finlandsmodellen för hobbyverksamhet

Finlandsmodellen för hobbyverksamheten är ett nationellt projekt som erbjuder kostnadsfria hobbyer åt grundskoleelever i samband med skoldagen. Hangö påbörjade verksamheten hösten 2021 och sedan dess har vi varje läsår erbjudit kostnadsfri hobbyverksamhet åt elever i grundskolan. Hobbyverksamheten baserar sig på elevernas önskemål. Hangö stad anhåller årligen om statsunderstöd för verksamheten.

Hangö hobby	Läsåret 2022-2023	Läsåret 2023-2024	Läsåret 2024-2025
Antal hobbyklubbar	8	11	10
Antal deltagare	238*	106	127

**Under läsåret ordnades några kortkurser och därav var deltagarantalet högre än de följande åren.*

Hangö stads 150-årsjubileum

År 2024 var det 150 år sedan staden grundades och det uppmärksammades under hela året. Målsättningen med jubileumsåret var att aktivera föreningar och företag, förstärka delaktigheten och Hangöandan.

Under året ordnades över 300 händelser i Hangö. Föreningar ordnade flera evenemang och företag tog fram jubileumsprodukter. Stadens olika avdelningar ordnade flera olika evenemang under året. Publikevenemang som ordnades enbart inom ramen för jubileumsåret var öppningen av jubileumsåret, Folkfesten under Hangödagarna samt teaterföreställningen Saiturin joulu. Skolorna och småbarnspedagogiken ordnade utställningar och fester, tekniska verket byggde Hangös största badhytt som ställdes vid infarten till Hangö, motionstjänsterna gjorde en äventyrsorientering för barn, Hangö museum öppnade en jubileumsutställning i nya utrymmen. På hösten ordnades öppet hus i stadshuset, tekniska verket och Hyllis. Fullmäktige beslöt även att grunda en jubileumsfond som skall stöda barn och ungas välfärd.

Grundläggande konstundervisning

Hangö stad köper undervisningstimmar av Musikinstitutet Raseborg i förhållande till antalet elever i staden. Staden stöder Hangö Balett- och Motionsskola som erbjuder grundläggande konstundervisning i dans.

Motionstjänster

De motionstjänster som riktar sig till invånarna i Hangö stad stödjer kommuninvånarnas hälsa och allmänna välbefinnande, med hänsyn till olika målgruppers, (barn, ungdomar, personer i arbetsför ålder, seniorer, personer med särskilda behov) utvecklingsuppgifter och behov. Målet är att erbjuda så bra förutsättningar som möjligt för rörelse oavsett konditionsnivå, ålder och hälsotillstånd.

Den primära uppgiften är att upprätthålla och utveckla kroppens hälsokondition och motorik inom olika områden av fysisk aktivitet. Motionstjänsterna har skapat ett mångsidigt utbud av aktiviteter och stödjer, hjälper och vägleder i att följa hälsosamma levnadsvanor. Dessutom samarbetar man med andra producenter av hälso- och motionstjänster. Det arbete som utförs av motionstjänsterna baseras till stor del på målen i den utarbetade motionsplanen 2022 - 2025.

Stadens motionstjänster genomför bland annat gruppaktiviteter, fysisk aktivitet motions- och livsstilsrådgivning, olika anpassade former av fysisk aktivitet, samordning av frivilligverksamhet, simundervisning och simskolor, utvecklar och upprätthåller inomhus- och utomhusidrottsanläggningar samt arrangerar evenemang för alla åldrar. Motionstjänsterna upprätthåller också stadens gym, vilket inkluderar bland annat kundservice, underhåll av lokaler, säkerställande av utrustningens funktion, inköp av utrustning och frågor relaterade till registrering av gymnycklar.

Idrottsanläggningar har utvecklats under de senaste åren i enlighet med stadens strategi. De största projekten de senaste åren har varit tennishallen som byggdes av Hangon Tenniskerho och som stod klar år 2022. År 2023 byggde Hangö stad i samarbete med FC HIK den första fullstora konstgräsplanen i Hangö. År 2024 förnyades golvet i Cuplis, vilket lyfte hallens utbud av sporter till en ny nivå. År 2024 köptes utomhusgymutrustning till Lillmärsan rekreatiomsområde och området utvecklas fortfarande. Staden fortsätter att utveckla idrottsanläggningar under de kommande åren.

Motionstjänsterna arrangerar motions- och livsstilsrådgivning, vars mål är att kunden ska bli motiverad att röra sig på ett sätt som är behagligt för dem, främja sin egen hälsa och välbefinnande. Det är en stegvis och målinriktad process som vid behov innehåller flera möten och är särskilt avsedd för kommuninvånare som rör sig otillräckligt för sitt välbefinnande och har en ökad hälsorisk. Tillsammans med kunden går man igenom områden relaterade till levnadsvanor (som fysisk aktivitet, kost och sömn).

Inom motions- och livsstilsrådgivning samarbetar man med välfärdsområdet samt privata vårdstationer. Rådgivning ges också till små grupper och långtidssysselsatta försöker aktiveras genom att arrangera informationsmöten, kostnadsfria grupper och motions- och livsstilsrådgivning.

År	Klient antal
2017	174
2018	104
2019	114
2020	107
2021	286
2022	95
2023	144
2024	134

Individuella klientantal för motions- och livsstilsrådgivning.

Motionstjänsterna samarbetar också med klubbar och olika föreningar samt delar ut träningstider och bidrag. Anpassad motion arrangerar verksamhet för grupper vars klienters funktionshinder hindrar dem från att använda allmänna idrottstjänster.

Inom ramen för idrottstjänsterna har Hangö beaktat olika åldersgrupper i arbetet med att främja välbefinnande och hälsosamma levnadsvanor. Enligt stadens strategi är målet att stärka kommuninvånarnas möjligheter att påverka idrottsverksamheten och att beakta säkerheten och tillgängligheten för idrottsanläggningar.

Alla åldersgrupper

Barn och barnfamiljer

Ett barn som deltar i småbarnspedagogisk verksamhet har enligt lagen om småbarnspedagogik rätt till systematisk och målinriktad fostran, undervisning och vård. För att uppfylla detta ska en plan för småbarnspedagogik utarbetas för varje barn på ett daghem eller i familjedagvård. Barnets plan för småbarnspedagogik ska utgå från barnets behov och barnets bästa. Även barnets åsikt och önskemål ska klargöras och beaktas i processen med barnets plan för småbarnspedagogik. Personalen har ansvar för att hitta lämpliga sätt att klargöra barnets perspektiv. Det är viktigt att vårdnadshavarens och personalens iakttagelser och uppfattningar om barnets utveckling och lärande samt förmåga att fungera i grupp beaktas.

Ett barn som deltar i småbarnspedagogisk verksamhet har rätt att få allmänt, intensifierat eller särskilt stöd i enlighet med Lagen om småbarnspedagogik. Genom att stödet ges i rätt tid, individuellt och i enlighet med barnets behov främjar man barnets utveckling, lärande och välbefinnande. Samtidigt förebygger man att problemen växer och blir allt mer komplexa samt motarbetar risken för marginalisering.

Stödet ska ordnas utgående från barnets styrkor samt behov som anknyter till barnets lärande, utveckling och välbefinnande. Barnet ska höras med beaktande av ålder och utveckling. I småbarnspedagogiken omfattar stödet såväl lösningar som möter barnets individuella behov som lösningar som berör hela gruppen och lärmiljöerna. Genom att uppmuntra barnet och ge barnet möjligheter att lyckas stöds utvecklingen av barnets positiva självbild.

Enligt Utbildningsförvaltningens Vipunens Power bi så var det år 2023 219 barn (deltagningsgraden 84,5%), 2022 243 barn (deltagningsgraden 80,9%). och 2021 240 barn (deltagningsgraden 80,2%) i småbarnspedagogiken i Hangö.

Småbarnspedagogiken har sedan 2022 satsat på jämlik undervisning kring digitala färdigheter och digital kompetens. Digikordinatorn handleder personalen inom småbarnspedagogik och förskola i digitala färdigheter.

Sektorsövergripande samarbete

Det sektorsövergripande samarbetet ska utgå från barnets bästa. Med barnrådgivningen, barnskyddet, rådgivning i uppfostrings- och familjefrågor och annan socialservice ska man komma överens om samarbetsrutinerna och principerna när ett barns ärende behandlas eller i situationer som kräver myndigheters ingripande. Dessa tjänster ansvarar Västra Nylands välfärdsområde för. Sektorsövergripande samarbete ska i första hand ordnas med vårdnadshavarens samtycke.

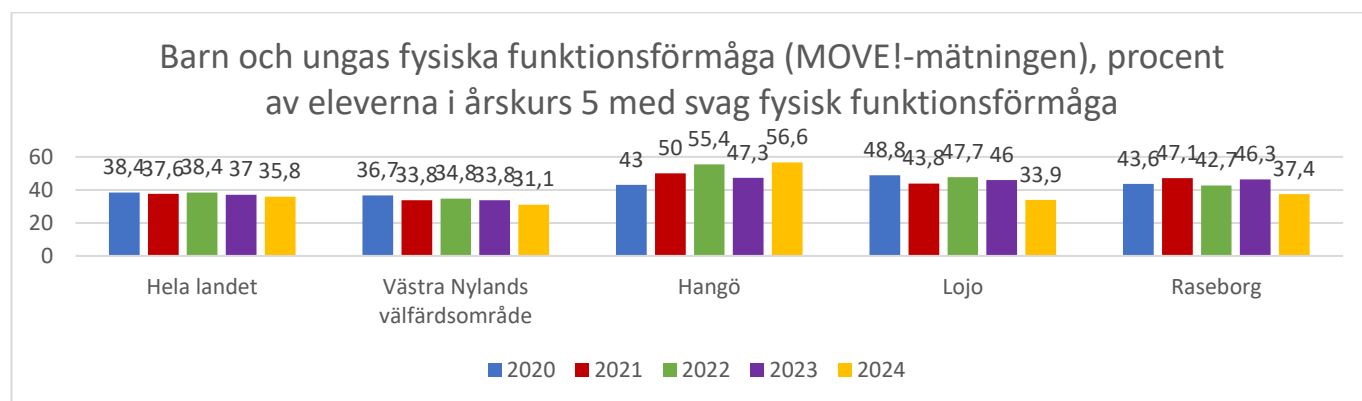
Inom staden har förvaltningsenheterna ett tätt samarbete kring frågor som berör barns och ungas välmående. Även polisens resurser har förbättrats och polisens närvaro i, och kontakten med skolornas representanter har utökats.

Inom enheten service för barnfamiljer och barnskyddet, i samarbete med övriga förvaltningsenheter påbörjades arbetet i enlighet med den systemiska arbetsmodellen. Arbetet har ej kunnat förverkligas på önskvärt sätt, efter att välfärdsområdet övertog de sociala tjänsterna samt elevvården. Ett nytt pilotprojekt startar under 2025 i Hirsk området (Hangö, Ingå, Raseborg, Sjundeå och Kyrkslätt), där man vill förbättra samarbetet mellan välfärdsområdet, staden och övriga aktörer för att påverka barns, barnfamiljers och unga välfärd i samhället.

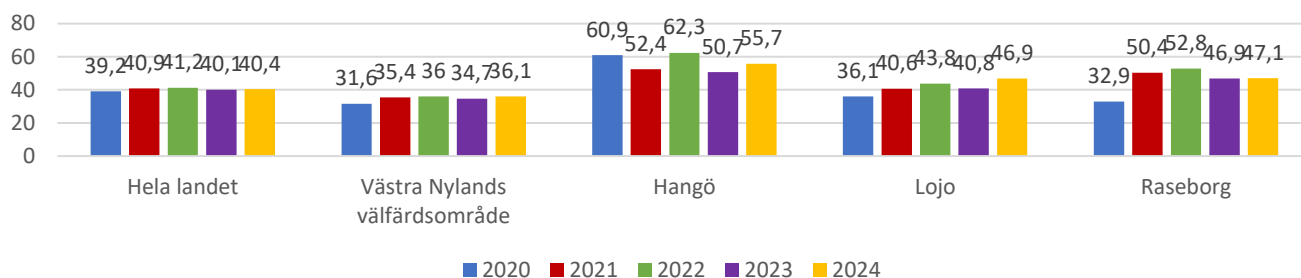
Bildnings- och kulturnämnden har under åren 2021 - 2025 tagit i bruk LAVA (barnkonsekvensanalys) i nämndernas beredningsarbete och beslut. Det innebär att nämnderna i sitt beredningsarbete beaktar hur besluten kommer att påverka barnens och ungdomars välmående och vardag. Hangö stad har erbjudit alla stadens grundskolelever avgiftsfri skollunch under hela sommaren. Även de elever som önskat avgiftsfritt morgonmål, har erhållit det tre gånger i veckan.

Fysisk aktivitet

Move! är ett riksomfattande mättnings- och responssystem för den fysiska funktionsförmågan som är avsett för elever i årskurs 5 och 8 inom den grundläggande utbildningen. Det centrala syftet med systemet är att uppmuntra eleverna att på egen hand ta hand om den fysiska funktionsförmågan. Move!-mätresultaten används till exempel i skolornas gymnastikundervisning, hälsoundersökningar som ordnas av skolhälsovården samt i planeringen, uppföljningen och utvärderingen av riksomfattande, regionala och lokala välfärdsåtgärder.

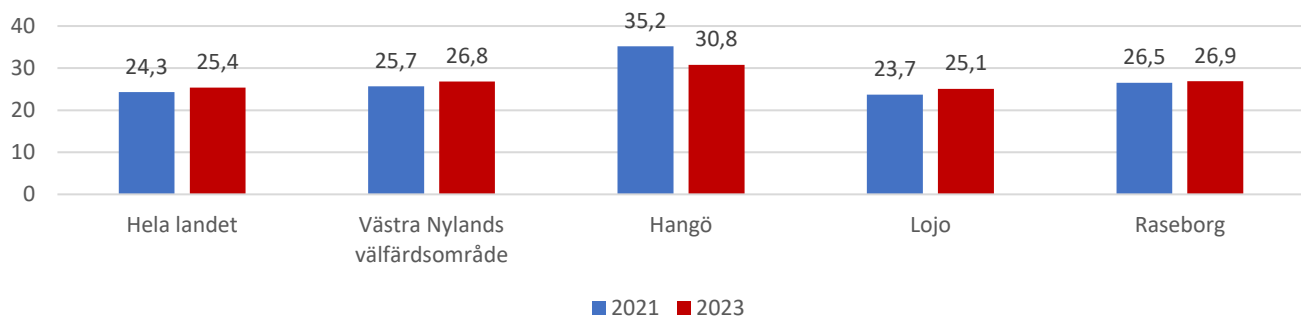

Barn och ungas fysiska funktionsförmåga (MOVE!-mätningen), procent av eleverna i årskurs 8 med svag fysisk funktionsförmåga

Hangös Move resultat är oroväckande då av 56,6% av 5 klassisterna och 55,7% av 8 klassisterna 2024 hade svag fysisk funktionsförmåga. Men trots det så motionerar Hangös ungdomar mera än i de andra städerna.

Motionerar minst en timme per dag, % av eleverna i årskurs 8 och 9

Motionstjänster för barn och barnfamiljer

Genom olika projektbidrag har det varit möjligt att genomföra, utveckla och diversifiera tjänster riktade till barn och ungdomar. Undervisnings- och kulturministeriet har finansierat bland annat utvecklingen av familjemotionsrådgivning för motion, och år 2025 ansöks det om utvecklingsbidrag för programmet Finland i rörelse - den rörliga skolan och Move!, vars mål är att främja förstärkningen och etableringen av en aktiv kultur för elever i årskurserna 1–6 i Hangö stad. Syftet är att öka det övergripande välbefinnandet för lågstadielever och särskilt den fysiska aktiviteten för barn som rör sig lite och behöver särskilt stöd.

Under åren 2022 - 2024 har stadens motionstjänster koordinerat det statligt stödda familjemotionsrådgivningsprojektet "PuuhaSkøj". Verksamheten var riktad till barn och ungdomar samt barnfamiljer som behöver stöd för att hantera vardagen och anta hälsosammare levnadsvanor. Rådgivningen är en kostnadsfri kommunal tjänst som skraddarsys för att möta familjernas behov. Verksamheten har inkluderat bland annat aktivitetsdagar för förskolebarn, föräldrakvällar, föräldra-babygymnastikpass, familjemotionsrådgivning för motion samt samarbete med rådgivningen: en gymnastikväska som delas ut vid barnens 3-årskontroll, innehållande bland annat en boll. Under projektet har man velat stärka samarbetet med föreningar och klubbar. 16 kostnadsfria familjeaktivitetsdagar har arrangerats, med totalt 529 deltagande barn och ungdomar.

En motionssedel på 50 €, för läsåret 2023 - 2024, delades ut till alla elever i åk 1. Målsättningen med sedeln är att få barnen att mera röra på sig och att få med dem i föreningsverksamhet.

Förutom simskolorna ansvarar motionstjänsterna också för skolornas simundervisning för elever i årskurs 3–4. Målet är att alla elever ska ha möjlighet att uppnå grundläggande simkunskaper enligt läroplanen. För att följa upp barnens simkunskaper genomförs årligen även en simkartläggning för elever i årskurs två.

Idrottstjänsterna genomför året runt simskolor för barn från 5 års ålder. Undervisningen är anpassad till barnens ålder och utvecklingsnivå, och fokuserar på att bygga vattenvana, säkerhet och grundläggande simkunskaper på ett lekfullt sätt.

Hangö: sammanfattning av Hälsa i skolan 2023

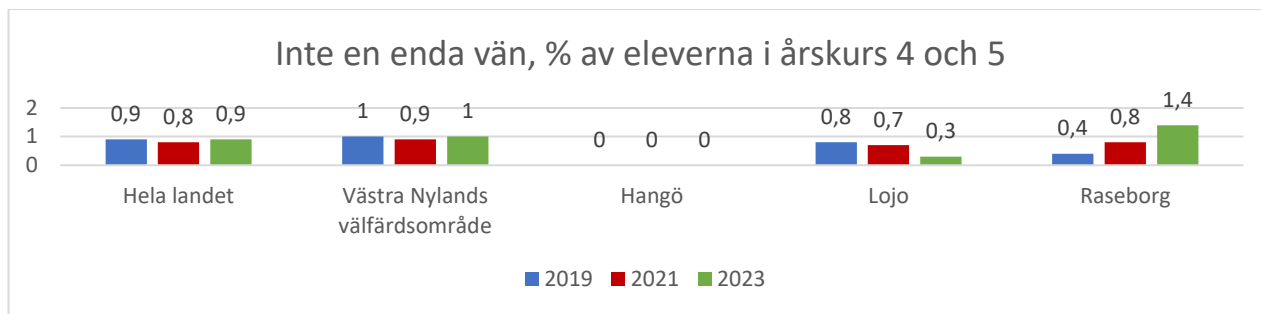
Översikt över barns och ungas hälsa och situation*	Granskning av utvecklingen på årsbasis (2017-2023)
- Barn och unga i Hangö är i genomsnitt aktiva och upplever gemenskap, men utmaningar framkommer till exempel när det gäller skolutmatning och utmaningar inom mental hälsa. - Indikatorerna relaterade till skolgemenskap, skolans förhållanden och delaktighet ligger på genomsnittsnivån jämfört med de andra kommunerna.	- Åtstörningar har ökat särskilt bland flickor i årskurserna 8-9 (ökning med 15 %) då man granskar utvecklingen över åren. - Ensamheten bland gymnasieelever har nästan fördubblats. - Klassens/gruppens arbetsro upplevdes förbättrad på alla utbildningsnivåer, nästan dubbelt så mycket för årskurserna 4-5.
Styrkor	Utvecklingsområden
- Skolkuratorns tjänster har utnyttjats mest och det ansågs vara lättast att få tillgång till dem jämfört med de andra kommunerna. Mottagning hos psykologen och tillgång till denna mottagning ligger också i topp i den kommunala jämförelsen. - I jämförelsen med de åtta kommunerna har elever i Hangös läroanstalter relativt lite sjuk- och oönskade frånvaror och skolmobbing förekom mindre än i jämförelsekommunerna - Hangöbarn och -unga är mer aktiva fysiskt än barn och unga i jämförelsekommunerna.	- Färre barn och unga tycker om att gå i skolan jämfört med de andra kommunerna. Skolutmatning förekommer som en utmaning i grundskolorna jämfört med de andra kommunerna. - Symptomer av ångest, åtstörningar, dålig hälsa och brist på sömn förekommer oftare än genomsnittet i jämförelse mellan kommunerna. - Upplevelsen av familjens ekonomiska situation är sämre än genomsnittet i jämförelsekommunerna. - Nästan en tredjedel av eleverna i åk 8-9 och upp till hälften av gymnasieeleverna har upplevt sexuella trakasserier, vilket är bland de sämsta resultaten i jämförelse mellan kommunerna.
Rekom-mendationer för åtgärder	- Interventioner riktade mot psykisk hälsa och sömnstörningar: guidad egenvård, användning av Första linjens terapier-konceptet samt användning av IPC och Cool Kids-interventioner. - Genom en allmän, öppen och trygg atmosfär i skolan kan en samhörighet skapas som främjar elevernas deltagande: Att ta hänsyn till elevernas åsikter och möjligheter att påverka, i t.ex. innehållet av undervisningen eller utrustningen i skolan. - Åtgärdsprogram för förebyggande och ingripande mot sexuella trakasserier och övergrepp, såsom användning av Mieli ry:s undervisningsmaterial "Nån gräns!" och satsningar på åtgärder mot sexuella trakasserier i elevspecifika studerandevårdsgrupper.

*I Hangö fanns det data från enkäten Hälsa i skolan för grundskolors årskurser 4-5 och 8-9, samt för gymnasieskolans årskurs 1-2. För några indikatorer saknades data för årskurserna 8-9 och gymnasiet. I Hangö var antalet respondenter i skolkulturomätningen år 2023 följande: 4-5. årskurs N=118, 8-9. årskurs N=120, gymnasium N=52 och yrkasinstitut N=0.

2024 gjorde NHG en rapport och resultatanalys av enkäten Hälsa i skolan.

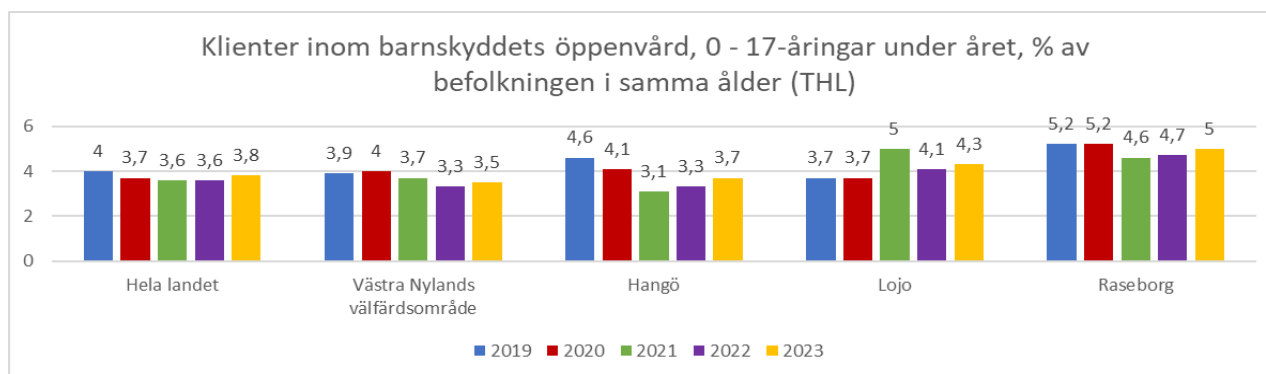
De fysiska elevvårdstjänsterna i staden har reducerats, och speciellt skolpsykologtjänsterna har varit på en nivå som ej följer mätetalen enligt lagen. I de svenskspråkiga skolorna har ingen skolpsykolog varit fysiskt anträffbar under läsåret 2024 - 2025.

Hangö har satsat på det förebyggande arbetet i skolorna bl.a. med att förebygga mobbing och ensamhet. arbetar med bl.a vänelevs- och elevrådsverksamhet.

stad främjar stadens barns och ungas munhälsa, genom att dela ut xylitolpastiller i samband med lunchen i småbarnspedagogiken och skollunchen. Tidigare var det munhälovården som var ansvarig för utdelningen men efter att munhälsovården flyttade över till välfärdsområdet har utdelningen blivit kvar under staden.

Kosthållet omfattar kostservice för skolorna och dagvården samt övrig tillredning som kosthållet utför. Kosthållets målsättning är att producera näringsriktig och hälsosam måltidsservice.

Unga och unga vuxna

Utbildning

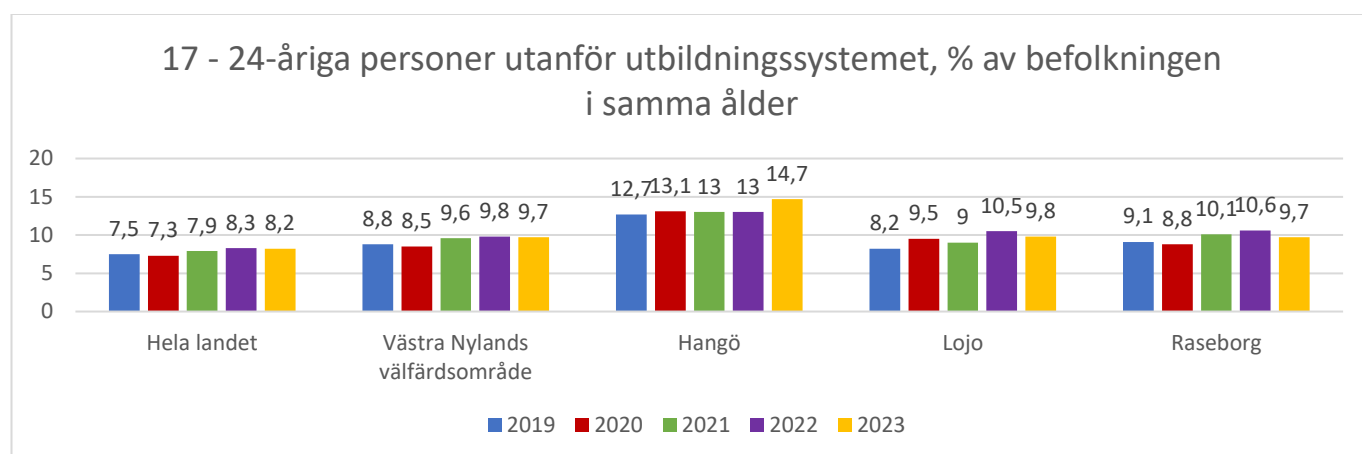
Grundläggande utbildning erbjuds för de läropliktiga som bor inom stadens gränser. Grundundervisning meddelas i fem finskspråkiga och fyra svenskspråkiga skolor. Tita-Marian koulu erbjuder specialundervisning såväl i sin egen enhet som utlokaliserat i alla finskspråkiga grundskolor. Skolan administrerar även över undervisningen för Asumiskoti Tuulis elever. Inom den svenskspråkiga grundläggande utbildningen erbjuds specialundervisning i alla grundskolor, men specialundervisningens smågrupper finns i Hangö centralskola och Hangö högstadium. Undervisning enligt verksamhetsområde erbjuds dels som egen verksamhet eller som köptjänst. Ett avtal med Luksia kring den grundläggande utbildningens påbyggnadsundervisning, HUX-utbildningen (utbildning som handleder för examensutbildning), uppgjordes år 2023, och förhoppningsvis kan ett motsvarande avtal uppgöras med Axxell.

Fr.o.m. hösten 2022 har en tennislinje grundats vid stadens båda gymnasier. En motsvarande ridlinje har planerats och verksamheten inleds i augusti 2025.

Abiturienter vid stadens gymnasier har erbjudits avgiftsfri lunchbox under studentskrivningar. Övrig andra stadiets utbildning finns inte i Hangö och de närmaste skolorna finns på svenska i Karis och på finska i Lojo.

En skolcoach verkade främst i högstadierna från våren 2023 till utgången av år 2024. Verksamheten upphörde eftersom den externa finansieringen tog slut. Den lösnings- och resursinriktade skolcoachingen främjade på ett positivt sätt elevens uppfattning om sig själv och om den egna förmågan att klara av utmaningarna i vardagen. I samarbete med Kisakallio idrottsinstitut ordnas pilotering av ”Växa till idrottare” som erbjuder intresserade högstadieelever (åk 8 – 9) möjlighet att bekanta sig med vardagen som idrottare. Verksamheten ordnas som tvåspråkiga lägerdagar med tyngdpunkt på idrottarens levnadsfärdigheter och idrottsmässig utveckling.

Ungdomsverkstaden Via samarbetar med regionala yrkesskolor (Luksia, Axxell, Kanneljärvi) genom att tillhandahålla arbetspraktik och bygga flexibla inlärningsmiljöer för att möjliggöra identifiering av färdigheter. Förutom arbetsprövare kan studeranden från olika utbildningsinstitutioner genomföra arbetsplatsförlagt lärande och praktikperioder i verkstaden. Förlängd obligatorisk utbildning gör det möjligt för ungdomar att slutföra en del av sina studier i en verkstad.

Ungdomsarbete

Till ungdomstjänster hör verkstadsverksamhet, uppsökande ungdomsarbete, informations-, upplysnings och vägledningsverksamhet och ungdomsrådet, samt ungdomsgårdsverksamhet, som består av öppen verksamhet, specialungdomsarbete och klubbverksamhet. Det finns också skolungdomsarbete och ungdomsarbete i ungdomsmiljö. Det anordnas också olika temaevenemang för barn/ungdomar och barnfamiljer.

Ungdomsverkstad

I genomsnitt deltar 17 ungdomar varje år.

Verksamhetsbeskrivning:

- Individuell och grupphandledning (nödvändiga tjänster, vägledning, besök)
- Färdigheter för vardagssysslor och till arbetslivet (vardagsrutiner, städning, inredning, tvätt, hygien, jobbsökning, sociala färdigheter).
- Social kompetens och nätverksbyggande (arbeta i grupp, beteende, lära känna människor, teambuilding, organisera evenemang).
- Förbättra och upprätthålla välbefinnande (självkänsla, intresse, mening, motion, sömn, nöje)
- Arbetsträning och kundanpassat arbete (köksverkstad, cykelkällare, ytbehandlingsverkstad, beställningsarbeten och underhåll utomhus)

Uppsökande ungdomsarbete

För det uppsökande ungdomsarbete är målet är att bemöta den unga, finna styrkor och se till att den unga kommer in i samhället. För att kunna stöda den unga krävs förmåga att kunna arbeta i mångprofessionell grupp. Verksamheten riktar sig till ungdomar i åldern 15 - 28 år i Hangö.

	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016
Sammanlagt	50	48	36	35	64	60	48	57	49
Kvinnor	15	15	8	12	22	23	17	23	18
Män	35	33	28	23	42	37	31	34	31
Finska	34	31	26	20	41	38	26	40	39
Svenska	16	17	10	15	22	22	22	17	10

Uppsökande arbete: Kundstatistik 2016-2024

Ungdomsrådet

Ungdomsrådet är ett tvåspråkigt intressebevakningsorgan för ungdomar i Hangö. Ungdomsrådets mål är att representera ungdomarna i det kommunala beslutsfattandet och att föra fram ungdomarnas idéer till de kommunala institutionerna utan partipolitisk anknytning. Ungdomsrådet uppmuntrar ungdomarna att visa intresse för samhällsfrågor. Ungdomsrådet väljs demokratiskt genom val. Eleverna i högstadierna och gymnasierna samt i ungdomsgården utser ledamöter till ungdomsrådet. Fr.o.m. 1.11.2022 har ungdomsrådet haft en representant i välfärdsområdets ungdomsfullmäktige.

Ungdomsgårdens aktiviteter

Ungdomsgårdens verksamhet omfattar öppet hus och klubbverksamhet. Öppet hus-verksamheten erbjuder ungdomar en trygg plats där de kan umgås och träffa vänner i närvaro av trygga vuxna. Syftet är att ge meningsfulla alternativ till fritiden. Klubbverksamheten organiseras efter behov. På senare tid har läx- och spelklubbar anordnats, liksom riktade och temabaserade klubbar. Ett sommararbetsläger för 20 ungdomar också har anordnats. Ungdomsgården har aktiviteter sju dagar i veckan.

År	Lågstadieålder	Högstadieålder	Andra	Sammanlagt	Lappviks ungdomgård
2017	3540	9661		13 201	410
2018	3056	8395		11 451	650
2019	4605	7309		11 914	515
2020	2340	4026		6366	730
2021	1767	3302		5069	740

2022	1091	4153	70	5244	631
2023	1397	3890	562	5287	725
2024	3505	6237	132	9874	616

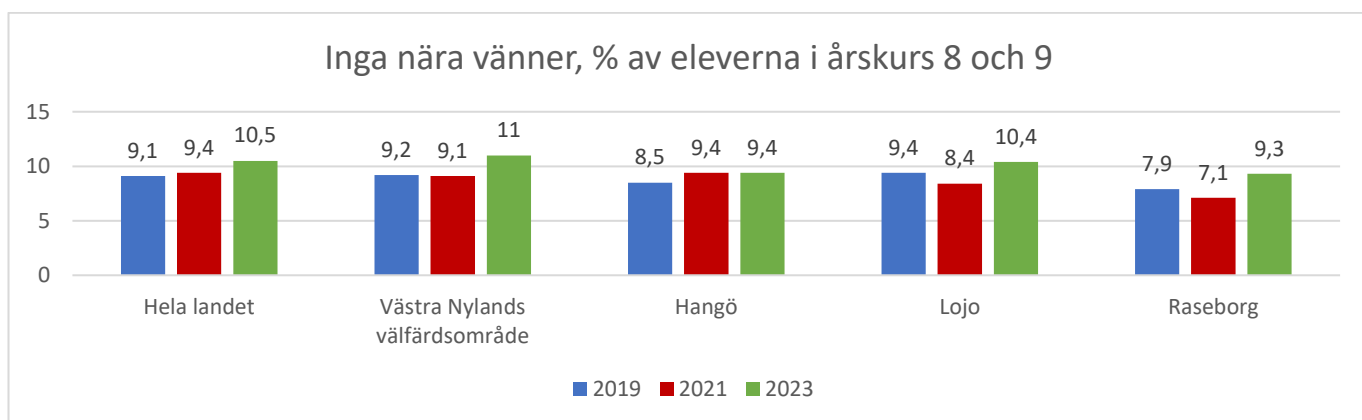
År	Lågstadieålder	Högstadieålder	Andra	Sammanlagt	Lappviks ungdomgård
2022	1091	4153	70	5244	631
2023	1397	3890	562	5287	725
2024	3505	6237	132	9874	616

Antal besökare på ungdomsgårdar

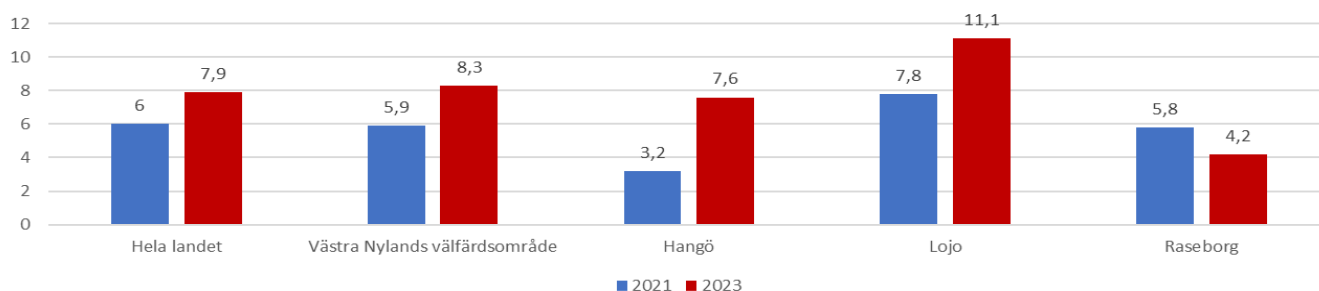
Övrig verksamhet

Våren 2025 startade den första Dans för Hälsa-gruppen för ungdomar i åldern 13 - 18 år, där en instruktör från Hangö stads motionstjänster utbildades. Dans för Hälsa är en forskningsbaserad och kostnadseffektiv metod för hälsa, som syftar till att komplettera studenthälsovården och stärka ungdomars mentala välbefinnande. Målet med lektionen är att genom olika dansstilar, lekar och övningar hjälpa ungdomar att uppleva glädjen i rörelse och gemenskap samt stärka sina egna resurser. Lektionerna fortsätter hösten 2025 och syftet är att etablera verksamheten. Målet är också att stärka samarbetet med skolhälsovården, så att "rätt" ungdomar hittar dit. I framtiden planeras även en möjlig Dans för Hälsa-grupp för vuxna.

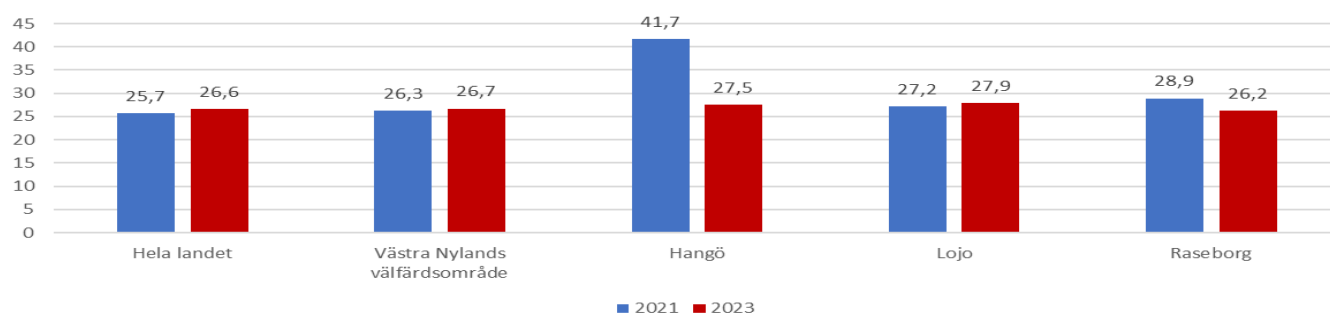
På vårterminen 2025 började det tvååriga samarbetet med Psykosociala förbundet rf som erbjuder högstadieelever i klass 8, att ta del av programmet YAM (Youth Aware of Mental Health). YAM jobbar med psykisk hälsa och är ett förebyggande program som främjar utvecklingen av problemlösande förmåga och emotionell intelligens, till exempel hur man handskas med egna och andras känslor, relationer och empati. Eleverna får även kunskap om psykiskt hälsofrämjande livsstilar och hur man kan hjälpa sig själv och sina kompisar. YAM riktar sig till hela klassen och utförs i klassrummet tillsammans med eleverna och utbildade YAM-instruktörer. YAM-programmet genomförs i skolorna under tre veckor, sammanlagt 5 lektioner. Från år 2026 erbjuds programmet även för finska högstadiet i Hangö.

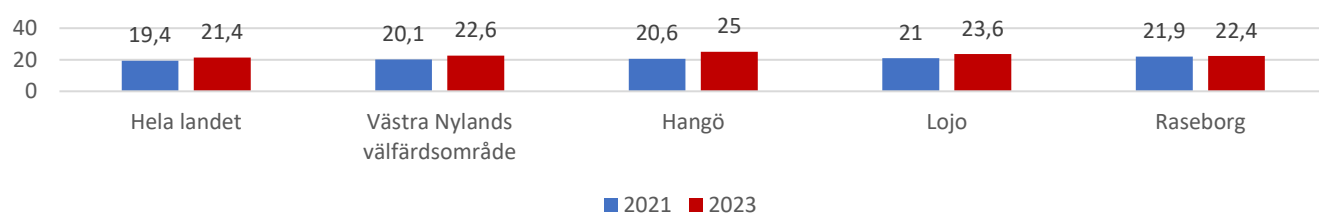
Mobbats i skolan, % av eleverna i årskurs 8 och 9 (id:1514)

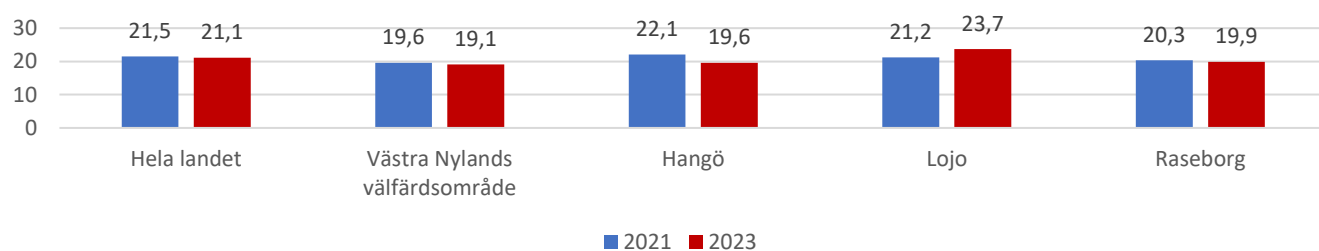
Medelmåttigt eller dåligt hälsotillstånd, % av eleverna i årskurs 8 och 9 (id:286)

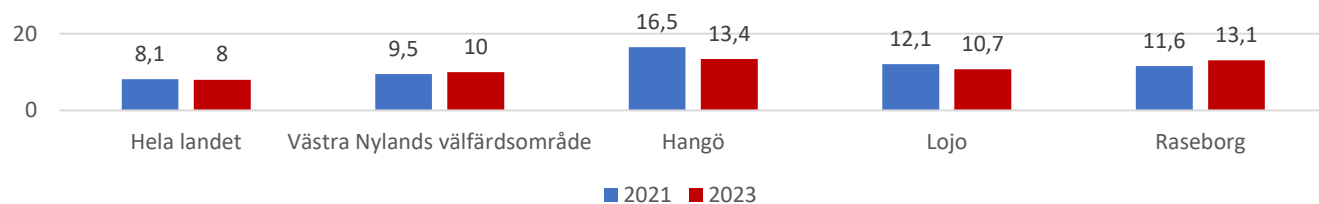
Måttlig eller svår ångest, % av eleverna i årskurs 8 och 9

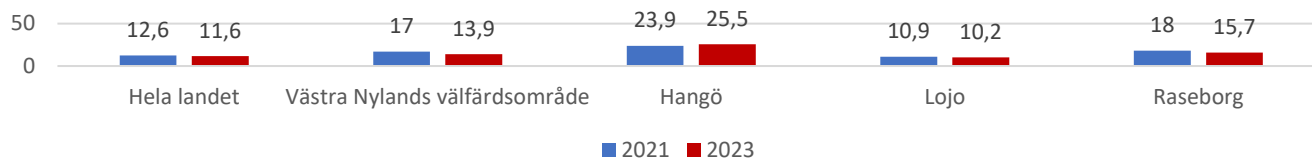
Måttlig eller svår ångest, % av eleverna i årskurs 1 och 2 i gymnasiet

Prövat på olagliga droger minst en gång, % av eleverna i årskurs 8 och 9

Prövat på olagliga droger minst en gång, % av eleverna i årskurs 1 och 2 i gymnasiet

Personer i arbetsför ålder

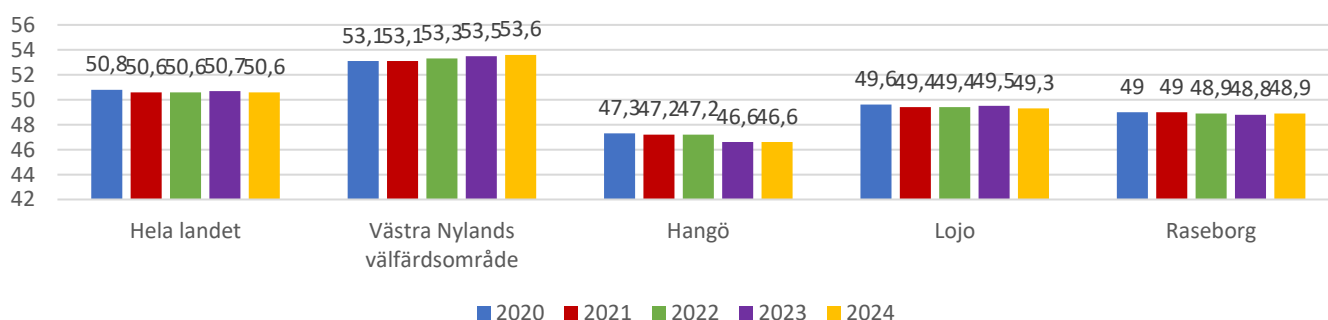
I förhållande till den totala befolkningen ökar andelen äldre och det återspeglas i den sjunkande andelen personer i arbetsför ålder. Jämfört med jämförelsekommunerna har Hangö färre personer i arbetsför ålder och trenden ser ut att fortsätta.

Staden erbjuder flera välfärds- och hälsofrämjande tjänster för sina arbetsföra invånare och genom dessa tjänster strävar staden efter att förbättra invånarnas hälsa, välbefinnande och arbetsförmåga, vilket i sin tur bidrar till ett starkare och mer produktivt samhälle.

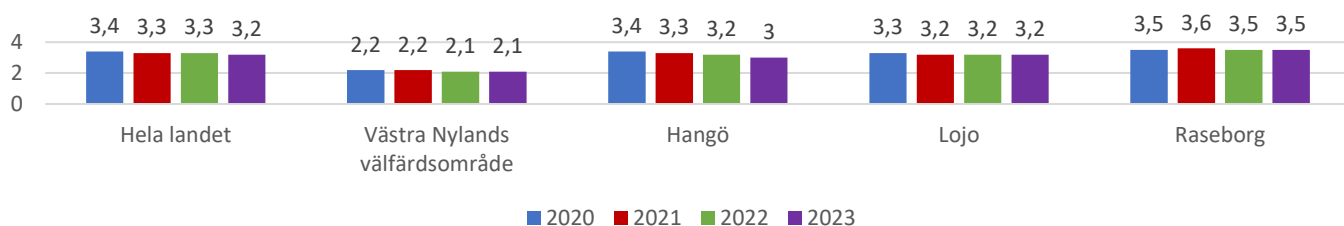
Arbetslösa och arbetssökande erbjuds sysselsättningstjänster, såsom jobbsökarutbildningar, karriärrådgivning och arbetspraktik, som hjälper arbetslösa att hitta arbete och förbättra sina anställningsmöjligheter. Staden stödjer familjer genom att erbjuda dagvård, förskola och skola vilket underlättar vardagen för arbetande och balanserar kraven från arbete och familjeliv.

Motionsservicen erbjuder de arbetsföra verksamhet, som främjar fysisk och psykisk hälsa, såsom motionsgrupper och rådgivning om motion, kost och livsstil. I staden finns även flera motionsplatser och friluftsled. Kulturtjänsterna arrangerar kulturevenemang och medborgarinstitutet erbjuder ett digert utbud av kurser som främjar invånarnas fysiska och mentala välbefinnande.

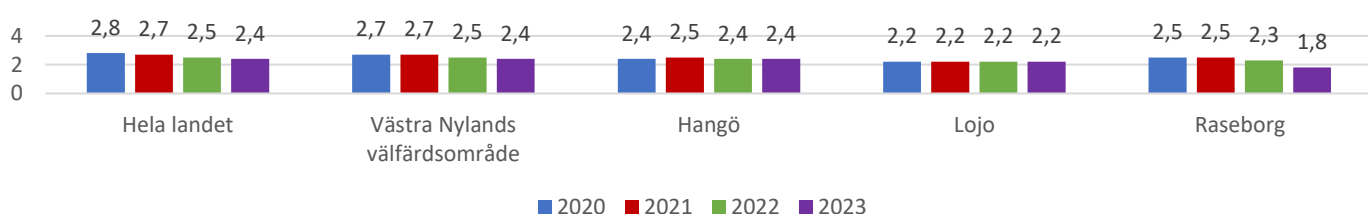
25 - 64 år, % av befolkningen

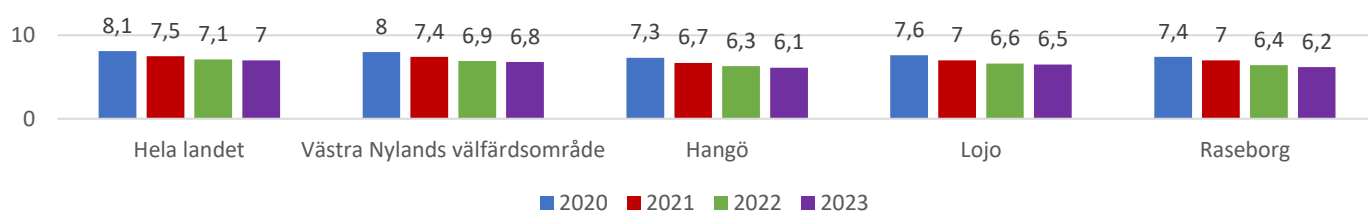
Personer i åldrarna 25–64 år som fått sjukpension på grund av psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar, % av befolkningen i motsvarande ålder

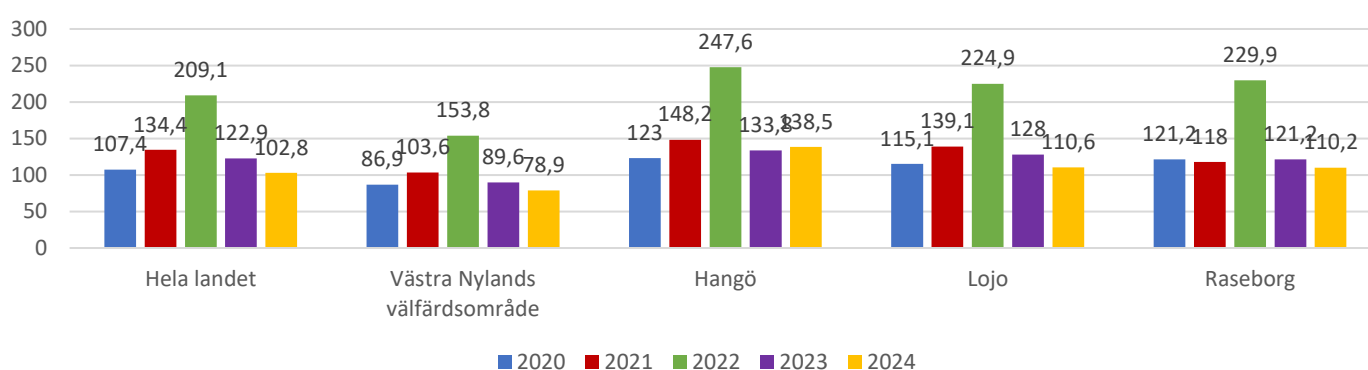
25 - 64-åriga långvariga mottagare av utkomststöd, % av befolkningen i samma ålder

25 - 64-åringar som under året fått grundläggande utkomststöd, % av befolkningen i samma ålder

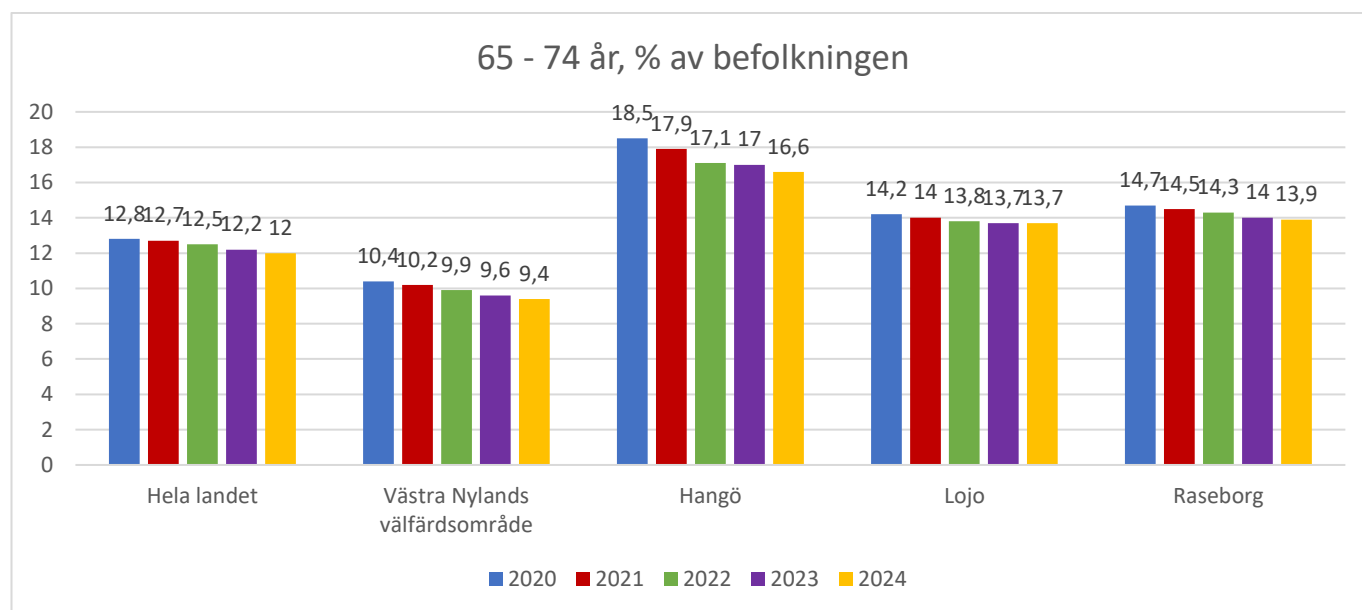
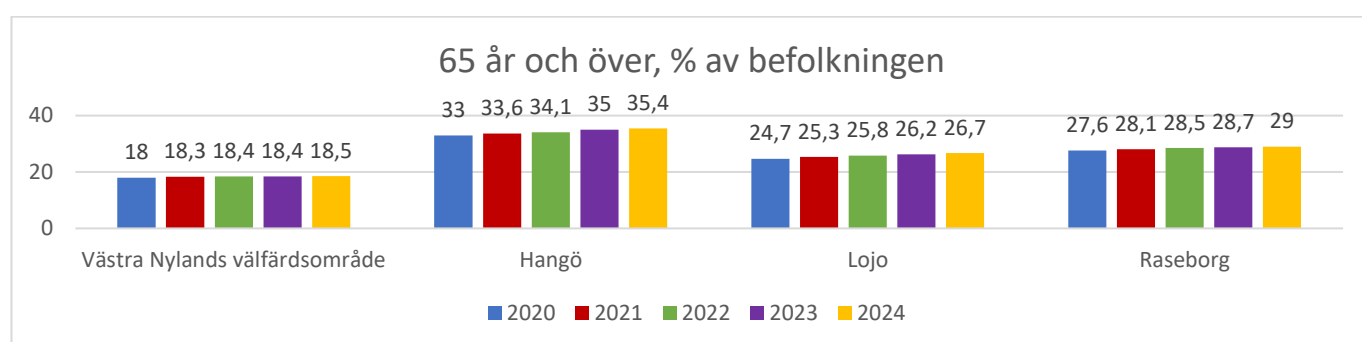

25 - 64-åriga mottagare av sjukdagpenning / 1 000 i samma åldrar

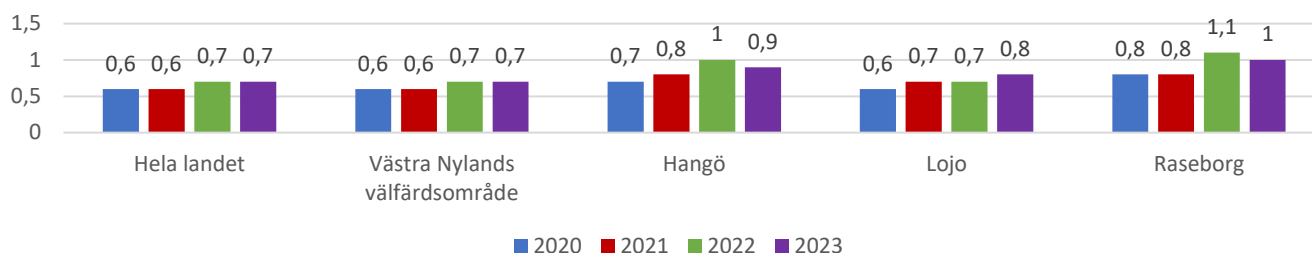

Äldre

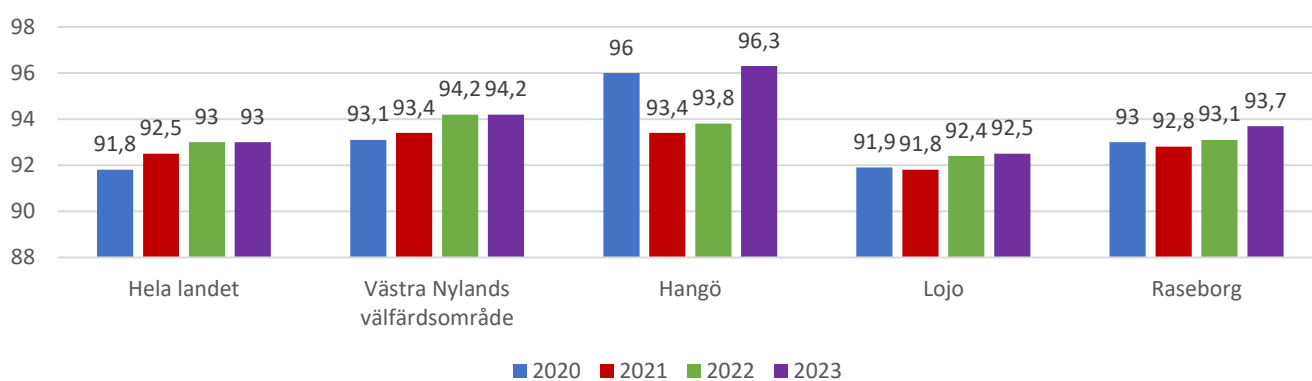
Enligt statistikcentralens befolkningsprognos minskar Hangös befolkning mer än jämförelsekommunerna de kommande åren men antalet äldre är fortfarande stort. I och med att äldreården flyttades över till välfärdsområdet minskade kommunens möjlighet att påverka tjänsterna och servicen för de äldre. Men även staden stöder de äldres hälsa och välfärd på flera sätt bland annat genom att arbeta tillsammans med välfärdsområden, företag och organisationer för att främja äldres hälsa och välfärd. Detta inkluderar att skapa strukturer för samarbete och informationsutbyte. För att motverka ensamhet och främja delaktighet och social aktivitet bland äldre, stöder staden olika föreningar via bidrag och annat stöd. Stadens Kraft i åren verksamhet fokuserar på att förbättra äldres hälsa genom förebyggande åtgärder och tidiga insatser. Biblioteket har specifik service för de äldre, medborgarinstitutet har flera kurser som är inriktade för äldre och motionsservicen har flera grupper samt motionsrådgivning som lämpar sig för äldre.

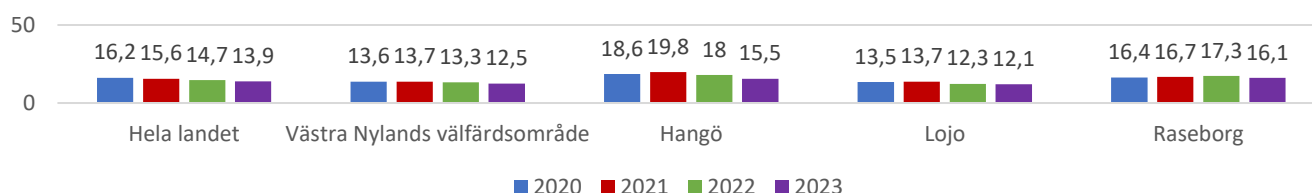
Höftfraktur hos personer i åldrarna 65 år och över, % av befolkningen i samma ålder

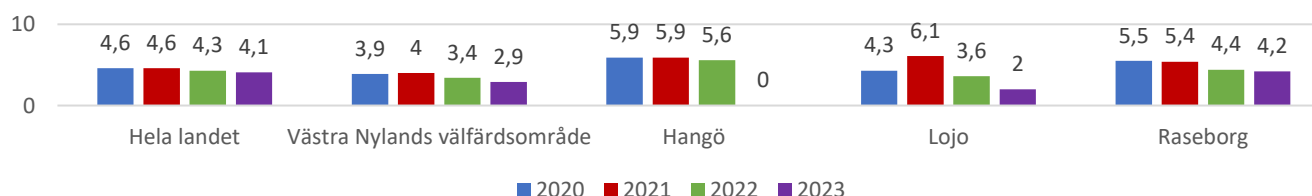
Personer i åldrarna 75 år och över som bor hemma, % av befolkningen i samma ålder

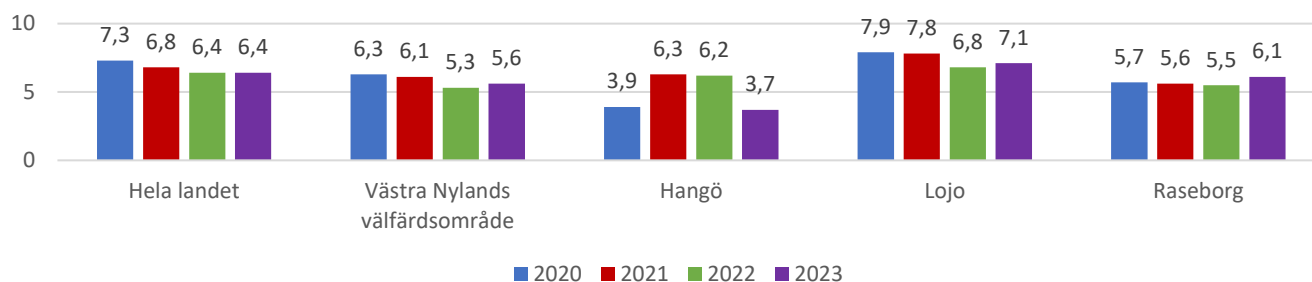
Klienter i åldrarna 75 år och över inom regelbunden hemvård, % av befolkningen i samma ålder

Stöd för närståendevård, personer i åldrarna 75 år och över som vårdats under året, % av befolkningen i samma ålder

Klienter i åldrarna 75 år och över inom serviceboende för äldre med heldygnsomsorg 31.12., % av befolkningen i samma ålder

Kraft i åren verksamheten

Sedan 2012 har motionstjänster, servicecentralen för äldreomsorgstjänster och tredje sektorn samarbetat och stött de äldres funktionsförmåga genom Kraft i åren-verksamheten. För närvarande koordineras verksamheten av kommunens motionstjänster och hyte. Ca 50 frivilliga deltar i verksamheten som består av promenadgrupper, gym- och balansgrupper, rikshyckelverksamhet samt olika evenemang både inom- och utomhus. Flera års tvärsektorala samarbetet har varit givande och verksamheten har blivit permanent. Målet med kraft i åren-verksamheten är att genom hälsomotion främja rörelseförmågan, delaktigheten och självständigheten hos äldre (75+) som fortfarande klarar sig självständigt hemma men har nedsatt funktionsförmåga. Det långvariga samarbetet mellan olika sektorer har varit givande och verksamheten har blivit etablerad. Samarbetet över kommungränserna upprätthålls och med välfärdsområdet strävar man efter att utveckla goda enhetliga verksamhetsmodeller, genom vilka tjänster kan erbjudas den äldre befolkningen i ett tidigt skede som möjligt.

Kraft i åren-verksamheten arrangerar regelbundet evenemang för äldre, såsom friluftsdagar, höst- och vårdanser, kampanjen Gå ut en äldre, med mera.

		Antal deltagaren i gymgrupperna	Antal deltagaren i promenadgrupperna	Enskilda promenadkompis verksamhetens antal promenader
2022	våren	487	87	230
2022	hösten	657	93	151
2022	hela året	1144	180	381
2023	våren	743	108	157
2023	hösten	650	0	148
2023	hela året	1393	108	305
2024	våren	696	116	103

2024	hösten	693	86	62
2024	hela året	1389	202	165

Verksamhet ledd av frivilliga inom Kraft i åren. Siffrorna beskriver antalet äldre som deltar både i ledda grupper och i enskilda utomhusaktiviteter.

Fram till 2025 har utbildningar regelbundet anordnats av staden. Utbildningar för utomhusvänner har hållits 7 gånger och totalt 71 personer har genomgått dem. Utbildningen för vårdpersonal har genomförts av 54 vårdpersonal. Åtta personer har genomgått utbildningen för kamratledare och flera av dessa leder regelbundet 7 olika styrke- och balansgrupper varje vecka. Sex frivilliga har genomgått cykelförbundets riksakaptensutbildning och tre av dem har hållit 15 riksapilotutbildningar i Hangö, där 73 vårdpersonal och 22 frivilliga har deltagit.

Hangö stads modell för distansträning för äldre utvecklades under 2022. Mångsidig motion samt regelbundna balans- och styrketräningsövningar är nyckelfaktorer för att upprätthålla äldres funktionsförmåga. Digitalt tillgänglig distansträning är ett bra komplement till den ordinarie gruppverksamheten som främjar äldres funktionsförmåga.

Äldrerådet

I Hangö fungerar ett äldreråd, som deltar i planeringen och beredningen inom stadens olika organ i frågor som har betydelse för serviceutbudet för den äldre befolkningen, såsom välbefinnande, hälsa, delaktighet, livsmiljö, boende, rörlighet och möjligheter att klara de dagliga funktionerna. Äldrerådet är aktivt i att arrangera olika evenemang och föreläsningar som främjar välbefinnande och hälsa för äldre. Fr.o.m. 1.11.2022 har äldrerådet haft en representant i välfärdsområdets äldreråd.

Förebyggande av fallolyckor

Under åren 2020 - 2023 deltog Hangö i HUS projekt för förebyggande av fallolyckor och blev beviljad projektbidrag från Regionförvaltningsverket. Målet med projektet förebyggande av fallolyckor i Hangö var att utveckla en gemensam och systematisk verksamhetsmodell för äldre personer. Man önskade förebygga fallolyckor samt uppmuntra de äldre till en aktiv livsstil. En tvärsektorell arbetsgrupp och ansvariga vårdaren inom hälso- och sjukvården utvecklade verksamheten tillsammans. En viktig del av projektet bestod av utbildning av vårdpersonal för att få med förebyggandet av fallolyckor som en del av den dagliga vården. Målet var att så många som möjligt ska kunna identifiera äldre med risk att falla i ett så tidigt skede som möjligt och hänvisa dem till rätt tjänster. Under projektets gång delade man ut till äldre halkskydd och reflexer, hade motionrådgivning och kartläggning av risk för fallolycka, balansgrupper och det byggdes även en balanspark med balansställningar och motionstrappor. Efter projektet har man fortsatt att dela ut halkskydd till stadens över 65 åriga invånaren.

Övrig verksamhet

I Lappvik har sedan flera år tillbaka fungerat klubbverksamhet för äldre. Klubbverksamheten Holken arrangeras av staden två gånger i veckan varav den ena är en finskspråkig grupp och den andra svensk språkig grupp. Målet med gruppverksamheten är att öka de äldres välbefinnande och livskvalitet. Gruppen stärker social gemenskap vilket hjälper till att minska ensamhet och isolering. Verksamheten erbjuder aktiviteter som främjar fysisk aktivitet, vilket är viktigt för att bibehålla rörlighet, styrka och allmän hälsa.

På hösten 2024 arrangerades det för första gången en Seniormässa för äldre i Idrotthuset. Planeringen av mässan skedde i samarbete med representanter från välfärdsområdet, motionstjänster, medborgarinstitutet, äldrerådet, Kraft i åren verksamheten och välfärden i staden. Programmet bestod av föreläsningar och olika prova på tillfällen. Flera föreningar och företag ställde ut och presenterade sin verksamhet och utbud av service. Välfärdsområdets precenterade sin service för äldre och staden hade flera enheters representanter på plats. Flera hundra äldre och anhöriga besökte mässan och i responsenkäten framkom att besökarna tyckte att evenemanget var mycket lyckat.

Våren 2025 arrangerade äldrerådet och Kraft i åren verksamheten en festlunch med dans, för äldre, Hangö 150 år till ära. 500 äldre personer deltog i lunchen och dansen.

Centrala lärdomar från den gångna fullmäktigeperioden

Sammandrag och slutsatser av observationer och uppskattningar

Omvärlden har varit oförutsägbar under den gångna fullmäktigeperioden och flera stora förändringar har skett i samhället mellan 2022-2025. De största förändringarna under mandatperioden var kopplade till globala, nationella och regionala förändringar i verksamhetsmiljön. Dessa påverkade befolkningens välbefinnande, särskilt på grund av den ekonomiska situationens åtstramning. Även den initiala trögheten och organiseringen av välfärdsområdets samarbetsarbete har påverkat arbetet som utförs i staden.

Hangö är Finlands sydligaste stad vars livskraft grundar sig på hamnverksamhet, logistik, industri, turism- och servicenäring. Stadens ekonomiska situation ser fortfarande utmanande ut inför de kommande åren. De negativa statsandelarna för åren 2024–2025 som social- och hälsovårdsreformen hämtade med sig och flera andra faktorer medför osäkerhet för stadens ekonomi även framöver.

Hangös minskade invånarantal, den minskade födseln av barn och den åldrande befolkningen utgör fortfarande en utmaning för staden. I Hangö bor det procentuellt mera över 65- åringar (35,4%) än i hela Finland (23,4%) medan arbetsföra (54,2% / 61,8%) och barn och unga (10,8%/14,9%) ligger procentuellt under hela landets.

Några år har gått sedan Covid-19 och samhället har ganska långt gått tillbaka till det som var innan. Följderna av Covid -19 syns dock ännu i dagens samhälle på flera sätt både socialt, ekonomiskt och hälsomässigt. Pandemin skapade en känsla av osäkerhet och oro kring framtiden. Följderna syns bland annat via ökade nivåer av ångest, depression och stress, särskilt bland unga och äldre. Ungdomarnas nedsatta psykiska hälsa syns i Hälsa i skolan enkäten som visade att 25% av Hangös 8 och 9 klassister känner ångest. I arbetslivet syns positiva följderna av Covid -19 via ökad flexibilitet och distansarbete, som gör det möjligt för flera deltidshangöbor att tillbringa mera tid i Hangö. Deltidshangöborna är en viktig del av Hangös livskraft och deras närvaro, sakkännedom och köpkraft ersätter delvis den utflyttande befolkningen.

I och med den nya social- och hälsovårdsreformen förlorade staden kontakten, kontrollen och möjligheten att påverka tjänsterna och serviceutbudet. Många av tjänsterna har sedan 2023 centraliserats och flyttats bort från Hangö. Välfärdsområdets riktlinjer är att flera av tjänsterna centraliseras och digitala tjänster utökas. Detta gör att våra invånare har mera utmaningar att få den vård de behöver. Stadens välfungerande förebyggande hälsoundersökningar för äldre avslutades och detta medförde missnöje bland de äldre. Via tjänsten fick de äldre råd i hälsorelaterade frågor och via undersökningarna kunde man i tid upptäcka hälsoproblem och dåliga hälsovanor. Det är fint att hälsostationens mottagning samt avdelning har bevarats i Hangö.

Oro finns för de av stadens unga som behöver professionell hjälp. Den svenska skolpsykolog tjänsten har varit obesatt sedan 2024. I Hangö fanns en egen barn- och ungdomsmottagning som stängdes 2024 och servicen flyttade längre bort. Ett annat orosmoment är den rehabiliterande arbetsverksamheten som flyttades från staden till välfärdsområdet och som efter det minskade på verksamheten. De lokala föreningar som tidigare producerat mångsidig arbetsrehabilitering blev även tvungna att minska sin verksamhet. Även HUS (Helsingfors universitetssjukhus) som ansvarar för ordnandet av specialiserad sjukvård inom Nyland, har centraliserat sina tjänster genom att först flytta sin förlossningsenhet från Raseborg till Lojo och senare vidare mot Esbo, samt stängt ner flera andra av sina enheter i Raseborg sjukhus.

Det finns en viss osäkerhet i samhället pga av världsläget och kriget i Ukraina som även har syns i Hangö. Hangöborna har berörts av Ukrainas läge och viljan att hjälpa till har syns när det gillar att samla in pengar och föremål till förmån för ett land i krig. Flera ukrainare flyttade till Hangö och har integrerats i samhället.

På vintern 2025 utsattes staden för en miljöskada då fettklumpar flöt upp på stränderna och döda fiskar spolades upp i sanden. Även här märktes Hangöbornas vilja att ställa upp för stadens viktiga natur och många frivilliga hjälpte till med städningen av stränderna.

Det procentuella värdet för elever i årskurs 8 och 9 som har provat minst en gång på droger har gått ner från 2021 till 2023 med 3,1% medan procenten av elever i årskurs 1 och 2 i gymnasiet har ökat med 1,6%. Resultaten är mycket högre än i de övriga kommunerna. Brottmisstänkta i åldrarna 0-14 år, 15-17 år och 18-20 år/1000 personer i samma ålder, har alla ökat sedan 2019. Även om egendomsbrotten i Hangö har minskat från 2022 till 2023 så är de fortfarande högre jämfört med de andra områdena. Ankarverksamhet är ett passande svar på dessa fenomen. I Hangö startas verksamheten upp 2025 tillsammans med Raseborg och Ingå. Ankareverksamheten fokuserar på att främja ungdomars välbefinnande och förebygga brott i ett tidigt skede.

Hangös Move! resultat är oroväckande då av 56,6% av 5 klassisterna och 55,7% av 8 klassisterna har svag fysisk funktionsförmåga. Motions servicen har 2025 ansökt om extern finansiering för att kunna öka det övergripande välbefinnandet för lågstadieelever och särskilt den fysiska aktiviteten för barn som rör sig lite och behöver särskilt stöd.

Staden deltar i lokala, regionala och nationella projekt i syfte att trygga invånarnas välmående inom alla åldersgrupper. Samtidigt utvecklar man egna arbetssätt och har en organisation, som snabbt reagerar på utmaningar i kommunen. Hangö har ett brett kulturutbud och mångsidiga motionstjänster för alla åldersgrupper. Naturstigar, cykelvägar och motionsplatser har utvecklats för att motivera invånarna att röra på sig och uppleva Hangös unika natur.

Medborgarbudgetering, enkäter, invånarkvällar, streaming av fullmäktige möten, infoblad, nyhetsbrev, hemsida och sociala medier är bra sätt att främja befolkningens delaktighet. Det mångprofessionella samarbetet mellan olika sektorer har intensifierats och det arbetet fortsätter framgångsrikt.

Hangö är en liten kommun med en stark lokalkänsla och aktiva invånare. De flesta av invånarna i Hangö mår bra och många är aktiva inom olika föreningar och frivilligt arbete. I Hangö finns många aktiva föreningar och även nya har bildats. Hangöborna värnar om sin stad och natur.

PLANERING AV DEN KOMMANDE FULLMÄKTIGEPERIODEN

Fortsatta åtgärder

Efter att välfärdsberättelsen är gjord, är det viktigt att arbeta systematiskt med välfärdsplanen för att säkerställa att de identifierade behoven och målen uppfylls. Man bör analysera välfärdsberättelsen och sätta upp konkreta mål utifrån analysen och utveckla åtgärdsplaner.

Då man utvecklar välfärdsarbetet är **kunskapsbaserad ledning** avgörande för en god beslutsfattning. När välfärdsarbetet styrs av kunskap och evidens kan man förbättra kvaliteten på tjänsterna och använda resurserna på ett mer effektivt sätt för att nå önskade resultat. En kunskapsbaserad ledning innebär att beslut och åtgärder kan motiveras och granskas, vilket ökar transparensen och ansvarigheten.

Samarbete är avgörande inom välfärdsarbetet. Genom att arbeta tillsammans kan man uppnå bättre resultat och skapa en mer hållbar och effektiv välfärd.

Välfärdsplan

Arbetet med stadens nya strategi startade på våren 2025 och fortsätter under hösten 2025. Utifrån stadens strategi och den omfattande välfärdsberättelsen föreslås att en välfärdsplan för 2026–2029 ska utarbetas under hösten 2025 och läggas fram för den nya stadsfullmäktige i början av 2026. I välfärdsplanen ska de nuvarande separata lagstadgade och andra planer som främjar välfärd sammanställas.

Välfärdsplanens uppgift är att skapa en strukturerad och långsiktig strategi för att förbättra och främja befolkningens välfärd och hälsa inom ett visst område. Den fungerar som ett verktyg för att definiera konkreta mål för välfärdsarbetet, baserat på identifierade behov och utmaningar samt för att planera åtgärder och insatser som ska genomföras för att nå de uppsatta målen. Man bör säkerställa att olika aktörer, såsom kommunen, välfärdsområdet och andra organisationer, arbetar tillsammans och samordnar sina insatser för att maximera effektiviteten. Indikatorer och metoder väljs att följa upp och utvärdera framstegen mot målen, vilket möjliggör kontinuerlig förbättring och anpassning av strategin. Genom att ha en välfärdsplan kan beslutsfattare och andra aktörer arbeta systematiskt och målmedvetet för att förbättra livskvaliteten för invånarna och skapa ett mer jämlikt och inkluderande samhälle.

Från välfärdsberättelsen framkommer följande behov inom dessa olika utvecklingsområden:

1. Den åldrande befolkningsstrukturen gör att det finns ett behov att staden och stadens samarbetspartners utvecklar nya arbetssätt för att möta de äldres behov, med fokus på hälsa, trygghet och självständighet. Våra äldre utgör 35% av stadens befolkning men trots det erbjuds det begränsad mängd service för de äldre.
2. Trygghet i vardagen och motverka brottslighet. Genom att främja trygghet och motverka brottslighet stärks den sociala sammanhållningen och man skapar ett säkert, sammanhållet och välmående samhälle.
3. Rusmedelsproblemen är ett faktum i Hangö. För att motverka rusmedelsproblem i staden krävs mångsidiga och samordnade insatser och ett effektivt förebyggande arbete i samarbete mellan olika aktörer, för att skapa en miljö som främjar hälsa och välbefinnande och minskar rusmedelsproblem.
4. Man bör fortsättningsvis satsa på delaktighet, jämställdhet, likvärdighet och tillgänglighet för ett mera rättvist, inkluderande och hållbart samhälle där alla individer kan känna sig värdefulla och engagerade.

5. Stärka den mentalahälsan. Mental hälsa är en resurs och en väsentlig del av hälsa och individens välbefinnande och funktionsförmåga. Ångest bland skolelever har ökat under de senaste åren. Även den ökade användningen av digitala medel medför hot mot den mentala hälsan.

6. Förbättra samarbetet med olika aktörer. Det är viktigt att även i framtiden fortsätta jobba med ett aktivt samarbete både inom den egna organisationen som även med aktörer ytterom. Man bör även i framtiden ansöka om extern finansiering tillsammans med andra aktörer för att kunna bygga nya, effektiva och välfungerande verksamhetsmodeller och service för att bekämpa stadens utmaningar. Genom samarbete med andra kommuner, välfärdsområdet, organisationer och företag kan man dela resurser och kompetenser, vilket leder till ökad effektivitet och bättre användning av tillgängliga resurser. Detta bidrar till att skapa ett starkare och mer inkluderande samhälle. Det rekommenderas att det utarbetas en plan på hur staden kan stöda föreningarna jämnt. Dessutom kan man utreda möjligheterna att ta i bruk ett nytt Valfärds och hälsostödande föreningsbidrag vid sidan om de redan tidigare beviljade bidragen för idrott, ungdom och kultur.

7. Förstärka arbetet gällande kulturvälfärd. Forskning visar att kultur bidrar till hälsa och välfärd, men för att arbetet skall utvecklas och vara långsiktigt krävs planer, mätare och resurser. På vilket sätt kan Hangö stad satsa på kulturverksamhet som främjar hälsa och välfärd?